

Sandeviften - udgives af Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling i Ringkøbing amt.

Adresse - Sandeviften v./ Allan Kjær Villesen, Højbovej 9, 7620 Lemvig. Tlf. 97 823258.

Redaktion - Erik Enevoldsen, Ole Olesen, Troels Petersen, Bo Daugaard og Allan Kjær Villesen.

Abonnement - For de 4 nr. i 1990: 50 kr. Løssalg: Årsrapporten: 30 kr, øvrige nr. 15 kr. Gamle nr.: 5-10 kr + porto.

Giro - Nr. 9224904 v./ kasserer Erik Enevoldsen, Holmsland Klitvej 126, 6950 Ringkøbing.

Deadlines: 1/9 15/10
Odkommer ca.: 15/10 1/12

Tegnere: Forsiden: Ebba Alstrup. Øvrige: Jens Overgaard Christensen (JOC), Troels Petersen og Kristian Tikjøb Olsen.

Fotos: Niels Ulrik Pedersen (NUP) og Allan Kjær Villesen (AKV).

Trykkeri: Amtscentret Oustruplund.

KÆRE LÆSERE.

For andet år i træk må vi beklage det sene tidspunkt for udsendelsen af Årsrapporten. Lokalafdelingen har anskaffet sig en computer samtidig med at vi også er gået over til at bruge et nyt tekstbehandlingsprogram. Disse ting har taget tid og kræfter, samtidig med at vi så røg ind i årets travleste tid - maj og juni - så vi ikke kunne nå at blive færdige før trykkeriets ferie.

Men her er den altså! - større, med flere sider end nogensinde før. Der har været et næsten uændret antal bidragydere i forhold til de seneste år - lidt flere fra andre dele af landet og lidt færre "indfødte" fra vort eget amt. Til gengæld har indsenderne været overordentligt aktive, så der er indkommet det klart største materiale nogensinde! Hermed en tak til bidragyderne for deres indsats til gavn for lokalrapporten og vores viden om fuglelivet i amtet.

Årsrapporten for 1989 er således også præget af det høje aktivitetsniveau på mange forskellige områder, bl.a. fortsat stor aktivitet ved havet, natfugleture, ringmærkning, forsøg på at følge Sortspættens videre udbredelse, forskellige undersøgelser af gåsebestandene m.m.

Nogle af de markante ting i 1989 har været store forekomster af Alm. Skråpe og Storkjove ved havet, mange Bramgæs, Blisgæs, Spidsønder, Brushaner og Sandløber ved de vestjyske fjorde, pønt med "hvide måger" i Thyborøn havn, mange iagtt. af Kæranger, Skægmejse og Pungmejse m.m. Læs om dette og meget mere i denne rapport.

Allan Kjær Villesen.

Årsrapporten for 1989

Bearbejdning af materialet:

Peter Damgaard: Andefugle, Kjover, Måger og Terner.

Erik Enevoldsen: Lommer, Lappedykkere, Stormfugle, Stormsvaler, Suler, Skarver, Hejrer, Storke, Ibiser og Flamingoer.

Bo Daugaard, Ole C. Olesen og Peter R. Pedersen: Samtlige grupper af Spurvefugle.

Leif Novrup: Rovfugle.

Allan Kjær Villesen: Vadefugle.

Egon Malmgaard: Skovhøns, Fasanfugle, Vandhøns, Traner, Duer, Gøge, Ugler, Natravne, Sejlere, Isfugle, Biædere, Hørfugle og Spætter.

Indsamling og fordeling af iagtt.: Peter Damgård.

Redaktion, opsætning m.m.: Allan Kjær Villesen.

Indskrivning: Allan Kjær Villesen m.hj.fra Ole C. Olesen.

Indsendere af materiale til Årsrapporten.

AA Ole Amtrup, København

BA Børge Andersen,

JA John Ballegård, Velling

NPA Niels Peter Brøgger, Ikast

JAC John Sinding Clausen, Århus

PC Preben Clausen, Århus

JC Jette Clømmensen, Tarm

JOC Jens Overgaard Christensen, Århus

PD Peter Damgaard, Madum

BD Bo Daugaard, Ikast

EK Erik Enevoldsen, Søndervig

EEK Egon Egholm Engelbøl, Herning

PF Peter Flansmose, Holstebro

MJH Morten Jenrich Hansen, Harboøre

CH Christian Hjorth, Sevel

IMH Ib Holm, Viborg

HH Lars Holm, Holstebro

HLJ Henrik Lilleøre-Jensen, Herning

JHK Jens Hasager Kirk, Tarm

August Kortson

MK Michael Kristensen, Holstebro

TK Tonny Kristiansen, Herning

PL Peter Lange, Århus

NJL Niels Jørgen Larsen, Tjele

CL Carsten Laursen, Herning

Claus Lundby

JL Jørn Lykkegård, Århus

JM Jesper Madsen, Kalø

TM Tage Madsen, Tarm

H.P. Mathiesen

LN Leif Novrup, Sevel

JN Jørgen Nørgård, Lemvig

Stig Nørgård

OO Ole C. Olesen, Aulum

NUP Niels Ulrik Pedersen, Holstebro

PP Peter R. Pedersen, Borbjerg

JSP Jens Skovgaard Petersen, Rønne

HS Henrik Stenholt, Frederikshavn

BRS Bo Ryge Sørensen, Silkeborg

ET Eigil Thomasen, Højmark

FT Flemming Thomasen, Kibæk

V Vejlernes Feltstation

Claus Hesselund Vesterbæk

AKV Allan Kjær Villesen, Lemvig

KV Kristian S. Villumsen, Bølling v. Skjern

TBV Tomas Bahn Vilstrup, Herning

LW Lars Witting, Århus

GTW Gorm Thyge Wærens, Skive

EØ Egon Østergaard, Hodsager

ANVENDTE FORKORTELSER.

- pull = pullus, dvs. unge fra klækning til flyveevne opnås.
 juv = juvenil, dvs. ungfugl i den første rigtige fjerdragt frem til første vinterdragt opnås gennem fældning af kropsfjerene.
 imm = immature, dvs. ikke-ynglende ungfugle fra første vinterdragt til kønsmodenhed.
 ad = adult, dvs. voksen, kønsmoden fugl i fuldstændig voksendragt.
 1K, 2K, 3K ... = alder i kalenderår. En fugl er i sit første kalenderår (1K) fra klækningen om sommeren og frem til nytår, derefter 2K hele det følgende kalenderår.
 r = rastende fugl.
 f = fouragerende, dvs. spisende, fødesøgende fugl.
 n, s = nord, syd - angiver trækretningen.
 primo = dagene 1.-10. i måneden
 medio = dagene 11.-20. i måneden
 ultimo = dagene 21.-31. i måneden
 SU = Sjældenhedsudvalget under DOF.

Derfor
 er vi
 Vestjyllands
 billigste
 bank

- Lave udlåns-satser
- Ingen provision
- Lave gebyrsatser på service-ydelser

Desuden ligger vore
 indlåns-satser helt i top
 og tåler enhver sammenligning.

 Landbobanken

LOMMER: Gaviidae.

Rødstrubet Lom (Gavia stellata).

I alt 101 lommer er artsbestemt til Rødstrubet Lom. Alle fra havet - indtægten 2 19/2 Nissum Bredning og 1r 20-21/2 Lemvig sø. (V, AKV, EE, JSP, MJH, OA). Se også Smålom sp.

Bortstrubet Lom (Gavia arctica).

I alt 8 fugle er indrapporteret. 1/1 Lemvig - resten fra havet (JHK, EE, OA, AKV). Se også Smålom sp.

Smålom sp. (Gavia stellata/arctica).

I alt 1795 smålommer er ikke artsbestemt. Erfaringerne siger dog, at langt de fleste lommer ved Vestkysten er Rødstrubet Lom.

En samlet månedsoversigt vises nedenfor:

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Rødstr.	0	5	20	10	0	0	0	2	27	8	0	29
Bortstr.	2	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0
Lom sp.	0	283	0	420	129	9	12	0	50	892	0	0

Største tal: 250r 26/2 Thorsminde-Høvsøre (AKV), 134n 23/4 Bøvling klit (AKV), 254n 29/4 Lyngvig (EE), 133 1/10 Houvig (CL, HLJ) og 181 1/10 Vejlbj klit (AKV).
 Øvrige indsendere: ET, JHK, JSP.

Islom (Gavia immer).
 Se APPENDIX I.

Storlom sp. (Gavia immer/adamsii).
 In 22/4 Vejlbj klit (AKV) - i delvis sommerdragt.

LAPPEDYKKERE: Podicipedidae.

Lille Lappedykker (Tachybaptus ruficollis).
 I alt 120 fugle i 1989 - heraf flere gengangere.
 Som sædvanligt ses langt de fleste fugle udenfor ynglesæsonen.

Følgende iagt. kunne tyde på ynglefremkomster: Gødstrup sø - op til

4 ex. i juli (TBV), grusgrav v. Rom - 2 medio maj (MJH), Nørrevese - 1 8/7 (AKV), Noret, Vesperne - 2 8/7 (AKV), Tårnsø i Klosterheden - 1 27/6 (MJH), Sdr. Feldborg pl. - 1 2/7 (EØ) og Stoubæk krat - min. 2 par (OO). Forhåbentlig er dette ikke udtryk for artens udbredelse i amtet - der må være en hel del flere ynglepar!

Eneste større iagtt.: 10 7/8 Gødstrup sø (TBV).

Øvrige indsendere: NUP, LH, JHK, PP.

Toppet Lappedykker (Podiceps cristatus).

Iagtt. over 20 ex.:

46 26/3 Nissum fjord (OA), 24 2/4 og 54 21/4 Stubbergård sø (LN, PP), 135 15/4 Stadil fjord (EF-tælling, AKV), 27 23/4 Vesperne (MJH), 64 8/7 og 104 31/7 Felsted kog (PP, OA), Kilen, Struer - efterårsmax. 87 13/11 (PP).

Yngletællinger: Helle sø 5-6 par (LN), Søndervese 5 par (AKV), Mellemvese 5-6 par (AKV), Nørrevese 5 par (AKV), Noret, Vesperne 3-4 par (AKV), Husby sø 20 fugle (EE), Nørre sø 21 fugle (EE), Vest Stadil fjord 1-3 par (EF-tælling, PD) - tilsyneladende stor tilbagegang her (19-30 par i 1987!), Stadil fjord 28 sikre og 52-58 sandsynlige ynglepar (EF-tælling, AKV m.fl.), Vona 1 par (ET, EE), Skjernå v. Pumpestation Nord 2 par (TM) og Gødstrup sø 5 ad 4 juv 6/7 (TBV).

Øvrige indsendere: TK, JHK, V, EØ.

Gråstrubet Lappedykker (Podiceps grisegena).

Ialt 27 fugle - korrigeret for gengangere. Arten er "tilbage" som ynglefugl i amtet. Således 2 par i Stenholt skov (NPB) og 1-2 par i Tranemosen ved Vinderup (PP). Er også set på mulige ynglelokaliteter som Ravnholt sø (2 12/3, NPB) og Gødstrup sø (1 fugl hele yngleperioden, TBV, TK, CL).

Arten er desuden registreret i Søndervese (1 1/4, JN), Noret, Vesperne (2 ad 8/7, AKV), Stubbergård sø (12/4, LN), Vest Stadil fjord (1 15/4 (JOC),

samt havtrækkende: Feb 1 og Aug 8.

Endelig 1 fanget i vejgrøft d. 12/3 ved Tarm! Den blev genudsat i Skjernå (Claus Hesselund Vesterbæk via TM).

Nordisk Lappedykker (Podiceps auritus).

Kun 3-4 fugle er set:

1 12/2 Felsted kog (AKV), 2 13/4 Gødstrup sø (CL, HLJ) og 1 14/4 Gødstrup sø (TBV) - sikkert samme som 13/4.

Sorthalset Lappedykker (Podiceps nigricollis).

Vi har følgende fra amtets ynglelokaliteter:

Søndervese: 11-12 par (op til 38 fugle).

Mellemvese: 3 juv 8/7 (antal par?)
Husby sø/Nørre sø: Op til 25 fugle i maj (antal par?).
Gødstrup sø: 2 fugle april - juli.
Nøby sø: 7 16/4.

Nårlig vi gætte på den totale ynglebestand, må det blive 30-40 par. Nungenlunde uændret i forhold til 1988.

Desuden obs. fra: Stadil fjord 1 6/5, Noret, Vesperne 2 8/7 og Stubbergård sø op til 3 primo april.
 (JN, EØ, MJH, EE, NPB, CH, LN, CL, TK, TBV, AKV).

STORMFUGLE: Procellariidae.

Malleuk (Fulmarus glacialis).

Ialt 1666 fugle - korrigeret for tydelige gengangere. Altså klart færre end 1988 med 7798 fugle.
 Iagttagelserne har følgende månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Total
0	0	0	5	1	0	74	1437	12	137	0	0	1166

Bemærk de meget få fugle i september (ofte den bedste måned for arten).

Bedste dage blev: 558n 1/8 Vejlby klit (AKV), samme dag 100n ved Lyngvig (EE), 362n 5/8 Grøn, Husby klit (OA), samme dag 214n ved Lyngvig (EE).

Langt de fleste fugle tilhører "normal-fasen" med hvid underside og hale og hvidt hoved, men den mørke fase, der er helt mørkegrå at se på, kan også forekomme - bl.a. 1n 1/8 Lyngvig. Den mørke fase har normalt en nordligere yngleudbredelse end den lyse (højarktiske områder). Diverse mellemfaser ses også ind imellem.

Øvrige indsendere: JSP, PD, CH, ET, JHK, MJH.

Sodfarvet Skråpe (Puffinus griseus).

Ialt 17-20 fugle iagttaget - korrigeret for gengangere. Alle nævnes: 1s 6/8 Vejlby klit, 1 18/8 Vejlby klit og 1n/r 25/8 Vejlby klit (alle AKV), 1s 16/9 Langerhuse (MJH), 3n 1/10 Husby klit (EE), 2 1/10 Houvig (CL, HLJ) - samme som Husby klit?, 1n Vejlby klit og 1n Harbøre tange (CH) - også d. 1/10 (samme fugl?), 1s 7/10 Vejlby klit (AKV), 1n 14/10 Vejlby klit (AKV), 1n 15/10 Lyngvig (EE, ET, JHK, JSP) og 1n Thorsminde samme dag (EE), 4s 22/10 Lyngvig (JHK, EE, ET) og 1s Vejlby klit samme dag (OA).

Et ret normalt år for arten.

Almindelig Skråpe (*Puffinus puffinus*).

Hele 38 fugle er iagttaget - hvilket gør 1989 til det bedste år i lokalrapportens historie (siden 1978).

De første dukkede op ved Lyngvig allerede d. 28/6 med 7n. Herefter gik det slag i slag med: 10n + 4s 13/7 Vejlby klit, 1n + 1s 15/7 Lyngvig, 2s 30/7 Lyngvig, 4n + 1s 1/8 Vejlby klit, samme dag 1n Lyngvig, 2n 5/8 Lyngvig, 1s 6/8 Vejlby klit, 1s 12/8 Lyngvig, 1s 13/8 Lyngvig, 1s 18/8 Vejlby klit og 1s 7/10 Lyngvig.

Alle fra Vejlby klit = AKV, 18/8 dog også OA. Alle fra Lyngvig = EE.

Årsagen til den store forekomst??? Den skyldes tilsyneladende ikke vindforholdene, da de fleste af Lyngvig-fuglene er set i jævn syd-vestlig vind (vindstyrke 3-5).

Skråpe sp. (*Puffinus* sp.).

Ialt 11 fugle - alle nævnes:

3n 13/7 Vejlby klit (AKV), 1s 17/7 Vejlby klit (AKV), 2s 6/8 Vejlby klit (OA,AKV), 1s 12/8 Vejlby klit (OA), 1 1/10 Houvig (CL,HLJ), 1s 7/10 Vejlby klit (AKV), 1n 14/10 Vejlby klit (OA,AKV) og 1n 15/10 Lyngvig (EE,JHK).

STORMSVALER: *Hydrobatidae*.

Lille Stormsvaler (*Hydrobates pelagicus*).

Ingen iagttagelser i 1989.

Stor Stormsvaler (*Oceanodroma leucorhoa*).

Ialt 6 fugle er set - ikke imponerende! Alle nævnes:

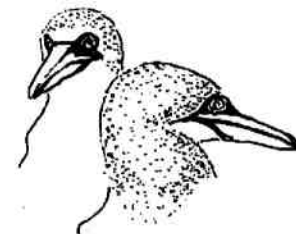
1n 1s 17/10 Lyngvig (JHK,OA,EE), 1s 22/10 Lyngvig (JHK,EE) og 1n 2s 22/10 Vejlby klit (OA,AKV).

Klart under de sidste 3 års tal (88: 17, 87: 28, 86: 19).

Stormsvaler sp. (*Hydrobatidae* sp.).

Ialt 2 fugle - begge fra d. 22/10:

1n Vejlby klit (AKV,OA) og 1s Lyngvig (EE).

SULER: *Sulidae*.

Sule (*Sula bassana*).

Ialt 3646 Suler er indrapporteret - det bedste år siden lokalrapportens start i 1978!

En af årsagerne til de mange observerede Suler kan være, at der i de senere år havobses mere og mere i den nordlige del af amtet. Det har i hvert fald vist sig, at Sulen er mere talrig ved Vejlby klit end ved Lyngvig - ligesom Hanstholm er bedre end Blåvand for så vidt angår Suler.

Iagttagelserne har følgende månedsfordeling (primo, medio, ultimo):

Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov
*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	***
0,0,5	1,10,0	0,1,22	0,351,493	372,708,225	179,361,368	362,109,76	3,0

I forhold til 1988 var efterårstrækket mere jævnt - dog med mange forholdsvis tidlige fugle.

Største træk dage: 237 13/7 Vejlby klit (AKV), 168 30/7 Vejlby klit (AKV), 223 31/7 Harbøre tange (MJH), 191 1/8 Vejlby klit (AKV), 145 12/8 Vejlby klit (JN), 135 19/8 Lyngvig (EE), 272 17/9 Langerhuse (MJH), 194 7/10 Vejlby klit (AKV).

Øvrige indsendere: PD,ET,JHK,JSP,OA,CH,TM,LH.

SKARVER: Phalacrocoracidae.

Skarv (*Phalacrocorax carbo*).

Ialt er der indsendt iagtt. af 919 fugle (excl. ynglefugle) - lidt færre end i 1988.

Max. tal fra udvalgte lokaliteter:

Nørskov vig, Væng: 71r 20/8 (ET).

Harboøre tange: 111s 17/8 (MJH) og 115r 20/8 (AKV).

Stubbergård sø: 47s 23/7 (LN).

Skjernå-mundingen: min. 33 2/8 (TM).

Ynglesituationen for 1989: Arten er tilbage på Kollingø i Nissum fjord - med hele 260 par. Der er set op til 1000 Skarver på og ved søen!! Der skal også være gjort yngleforsøg på Klægbanken, men vist uden større held (JOC).

Øvrige indsendere: TBV, PD, CL, TK, JHK, NJL, V.

HEJRER: Ardeidae.

Rørdrum (*Botaurus stellaris*).

Iagttaget på følgende lokaliteter:

Sdr. Lem vig: 1 par (LN).

Felsted kog: 1 pauk. 29/4 (NUP). 0-1 Y-par (JOC).

Husby sø: max. 5 19/5 (2 par) (AKV, NUP).

Nørre sø: 1 pauk. april og maj (AKV, EE).

Mellemdyb: 3 pauk. 15/4 (JHK).

Vest Stadil fjord: 4 pauk. 7/6. 3 ynglepar (AKV).

Stadil fjord: 2 set 18/11 ved Stadil Kirke (ET), 1 pauk. 31/5

Hindø (NUP).

Velling bugt: 1 set medio december (via ET).

Værnengene: max. 3 pauk. 9/4.

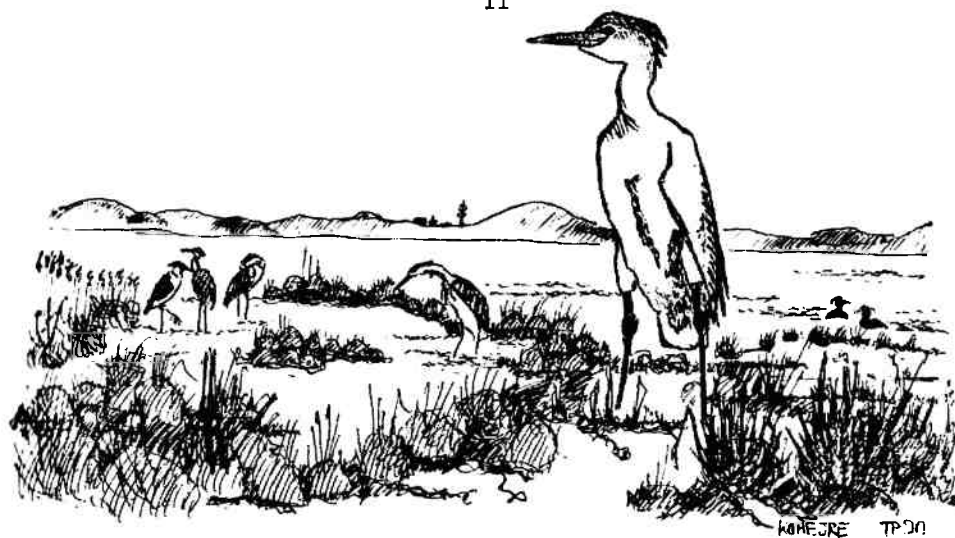
Øvrige indsendere: JC, LH, PD.

Det ligner en svag fremgang/spredning. De milde vintre gavner helt sikkert arten. Et gæt på Ynglebestanden: 10-12 par.

Kohejre (*Bubulcus ibis*).

1 flot gammel fugl kunne ses d. 12/5 på Værnengene (SEE).

Iagttagelsen er godkendt af SU. En større eftersøgning d. 13. gav ikke noget resultat. Første iagtt. i amtet siden 1934 (set ved Skjern iflg. "Oversigt over Danmarks Fugle - 1978", Tommy Dybbro).

Fiskehejre (*Ardea cinerea*).

Vi har følgende oplysninger om ynglefund:

Horn sø - 114 par, Vemb - 142 par, Staby - 77 par, Hindø - 53 par (alle NUP).

Disse 4 kolonier har alle været i fremgang i forhold til 1988.

Desuden 13 par Kilen, Struer og 56 par Stubbergård sø (LN), - samt ikke optalte kolonier ved Bundsbæk Mølle v./ Skjern (min. 20 fugle - KV, EE), Velling og ved Hoven.

De mange ynglefugle har også en positiv effekt på antallet af fugle i fourageringsområderne. Max. tal herfra:

Harboøre tange:	72 19/8	Flet enge:	43 11/2
Veserne:	26 8/7	Horn sø:	70 7/1
Kilen, Struer:	63 3/12	Sdr. Lem vig:	25 11/2
Helle sø:	45 16/12	Storåen v. Møjrup:	21 8/1
Stadil fjorde:	40 15/4	Værnengene:	40 12/7
Borris hede:	35 23/7	Omme å v. Hoven:	41 2/1

Øvrige indsendere: LH, PD, AKV, PP, V, MJH, TBV, TM, JC, ET, PC, JSC.

STORKE: Ciconiidae.

Hvid Stork (*Ciconia ciconia*).

Ialt 14 fugle iagtt. - langt færre end i 1988.

Alle nævnes: 3r 12/4 på mark nord for Klinkby (via MJH), 2 27/4 Tarm by (Stig Nørgaard), 1 11/5 Skjern (JHK, August Karlsson), 1 3/6 Silstrup v. Skarrild (Lars Kristensen via FT), 3n 14/6 over Herning Hallerne (GTW), 2 8/8 Volstrup (LN), 1 24/8 ved Idom

(LH, LN) - skulle have opholdt sig der i 14 dage, 1 3/9 Velling (JB) - samme fugl kunne ses dagen efter ved Højmark (ET).

Specielt april/maj fund er interessante, da det kan være fugle på udkig efter redepladser. Der var i 1989 ialt 12 par i landet - ingen her i amtet.

IBISER: Threskiornithidae.

Skestork (*Platalea leucorodia*).

1 ad set d. 27/5 ved først Stadil fjord og senere Vest Stadil fjord (AKV, MJH). 1. iagttagelse siden 1986.

FLAMINGOER: Phoenicopteridae.

Flamingo / Chileflamingo

(*Phoenicopterus ruber/chilensis*).

Se APPENDIX II.

ANDEFUGLE: Anatidae.

Knopsvane (*Cygnus olor*).

Max. tal fra forskellige lokaliteter over 50 ex.:

	Forår	Efterår

Harbøre tange	288	288
Nisum Bredning	26	93
Nisum fjord	55	98
Stadil fjord	24	132
Sandene	57	
Værnsande	32	100

(ET, EE, PD, PP, OA, AKV, PC, JSC, V)

Lokaliteter med 10-50 ex.: Vest Stadil fjord (21), Venø bugt (43), Vesperne (32), Plet enge (21), Gjeller sø (47) - (PD, V, AKV).

Indrapporterede ynglepar: 1 par Gødstrup sø (TBV), 5-6 par Stadil fjord (EF-tælling, AKV), 5-7 par Vest Stadil fjord (EF-tælling, PD), 1-2 par Mellemdyb (EF-tælling, JHK), 1 par Stoubæk krat (OO), 1 par Tværmosen, Vinderup (LN), 1 par Stubbergård sø (LN), 1 par Skalle sø (LN), 1 par Sdr. Lem vig (LN), 1 par Noret, Vesperne (AKV), 1 par

Vønderløse (AKV) og 4 par Harbøre tange (AKV).

Pibesvane (*Cygnus columbianus*).

Max. tal fra forskellige lokaliteter over 10 ex.:

	Forår	Efterår

Harbøre tange	44	1147
Plet enge	500	30
Hygum nor	70	
Vesperne	200	
Byn sø		21
Nisum fjord	65	25
Bur	110	33
Madum		222
Vest Stadil fjord		495
Værnengene	220	
Skjern enge	359	98
Stoustrup	525	
Hanning		50
Stoubæk krat	12-15	

(TM, JHK, JC, KV, EE, EØ, OO, PL, OA, MJH, AKV, V, CH, PD).

En enkelt trækobservation: 33 NØ 28/3 Vinderup (GTW).

Færre fugle end sidste år, men lidt flere observationer.

Sangsvane (*Cygnus cygnus*).

Max. tal fra forskellige lokaliteter over 20 ex.:

	Forår	Efterår

Vesperne	51	
Nisum fjord	49	11
Ulfborg	48	13
Vest Stadil fjord	19	50
Skjern enge	103	
Borris hede	96	28
Uhre	100	
Sdr. Lem vig	171	122
Flyndersø	145	
Helle sø	32	
Vandkraftsøen, Holstebro		82
Stoubæk krat	46	
Grønkær mlm. Aulum og Hodsager	50	
Gødstrup sø	68	8
Mark mlm. Herning og Kollund		60
Søby sø	64	15

(V, OO, TK, SEE, NPB, FT, PC, JSC, AKV, EØ, JC, JHK, JSP, EE, PD, LH, PP, LN, TBV)

Mange obs. men ikke overvældende mange fugle.

Sædgås (*Anser fabalis*).

Alle iagttagelser nævnes:

6 6/1 Grønkær mellem Aulum og Haderup (OO,EØ), 4 12/2 Nissum fjord (AKV), 1 14/2 Nørrevese (AKV), 2 16/2 Nissum fjord (AKV), 2 19/2 Værnengene (EE), 2-3 19/2 Vest Stadil fjord (EE), 8 26/2 Bøvling klit (AKV) og 1 20/3 Vest Stadil fjord (SEE).

Flere fugle end normalt.

Tundrasædgås (*Anser fabalis rossicus*).

SU-race af Sædgåsen. Alle nævnes:

1 12/2 Holmen, Nissum fjord (AKV) - godkendt af SU, 1 16/2 Fjand grønne, Nissum fjord (AKV) - godkendt af SU, 2 5/3 Vest Stadil fjord (EE,CH) - tilsendt SU, 1 15/4 Vest Stadil fjord (AKV m.fl.) - godkendt af SU.

Racen er vanskelig at kende fra nominatformen og helt sikkert meget overset. Første gang den er registreret her i amtet.

Kortnæbbet Gås (*Anser brachyrhynchus*).

Max. tal fra følgende lokaliteter:

	Forår	Efterår

Harbøre tange	2680	
Vrist enge	1140	
Plet enge	3460	
Vestersø N. Lemvig	1300	
Nissum fjord	6665	235
Vest Stadil fjord	11457	1500
Sandene	1500	
Skjern enge	2500	70
Værnengene	1500	

(JC, TM, JHK, ET, EE, AKV, PD, JN, V, NJL, PC, JSC, JM, LW, OA)

Træk/fourageringstræk fra andre lokaliteter:

73 SV 12/3 Oddesund (IBH), 300 SØ 19/4 Rindum, 350 NV 3/5 Vesterhede, Vonå, 9 N 22/5 Vonå - sent! (alle ET), 1 N 11/6 Sandene - meget sent! (EE), 6s 27/8 Grøn, Husby klit (PD) - efterårets første, 65-75s 12/9 Nr. Lyngvig og 50s 21/9 Vonå (ET), 300s 1/10 Sevel by (LN), 590 SV 1/10 Tvis (LH) - måske sammenhæng med foregående obs! 36 V 25/12 Ulfborg (LH).

Der er indsendt et ualmindeligt stort antal observationer, nemlig ialt 151 enkeltobservationer af sammenlagt 187.218 fugle. Bliv ved med det.

Blisgås (*Anser albifrons*).

Alle iagttagelser nævnes:

Harbøre tange: 1 ad 4/1 (AKV), 24 19/2 (V) og 1 27/4 (MJH).
Nissum fjord: 16 11/2 (EE), 37 12/2 (PP,AKV), 33 16/2 (AKV), 3 18/2 (JN), 2 ad 3 2K 25/2 (PC,JSC), 28 26/2 (AKV). 11 8/3 (PC,JM,LW) og

1 18/3 (PD).

Vest Stadil fjord: 6 29/1 (PP), 1 11/2 (EE), 1 2K 25/2 (PC,JSC), 22 26/2 PD,PP), 15 4/3 (EE,CH), 1 ad 18/3 (AKV), 2 20/3 (SEE), 1 3/4 (PD), 1 ad 1 2K 15/4 (AKV,LH,PD), 3 23/4 (EE), 1 30/4 (PL) og 1 ad 26/12 (EE).

Skjern enge: 4 1/1 (EE), 5 4/2 (JC) og 5 11/2 (TM).

Værnengene: 2 22/1 (EE), 55 12/2 (TM), 20 14+15/2 (ET), 81 18/2 (ET), 80 19/2 (EE,ET), 3 18/3 (TM), 2 19/3 (JC), 1 27/3 (TM), 1 29/3 (JC).

Øvrige: 3r 28/1 Lyngvig (EE), 21r 5/2 Klegod (EE), 15 11/2 Sdr. Lem vig (PP), 2 18/2 Langerhuse (CH) og 3 ad 25/2 Plet enge (PC,JSC).

Grågås (*Anser anser*).

Max. tal fra følgende lokaliteter:

	Forår	Efterår

Harbøre tange	83	5
Nissum fjord	50	326
Vest Stadil fjord	16	230
Værnengene	200	200

(JHK, TM, JC, EE, ET, JSP, PC, JSC, JN, PD, V, AKV, MJH, JN)

Øvrige obs.: 4 SV 13/2 Skalle sø (LN), 2 17/2 Vrist enge (MJH), 2 5/3 Søndervese (AKV), 4 11/3 Gødstrup sø (TBV), 30 SØ 13/3 Rindum (ET), 14 18/3 Sdr. Lem vig (LN), 2 21/3 Plet enge (AKV), 1 11/4 Vonå (ET), 2s 27/3 Bjerregård strand (JHK), 5 29/4 Sdr. Lem vig (LN), 33 4/6 Husby sø (AKV), 2 7-17/8 Gødstrup sø (TBV), 50s 9/8 Staby (PD), 27s 16/8 Husby klitplantage (PD), 34s 20/8 Grøn, Husby klit (OA,LH), 54s 20/8 Husby sø (NUP), 5s 20/8 Harbøre tange (AKV), 60 V 21/8 Madum (PD), 25n 21/9 Højmark skole (ET), 22s 3/9 Husby sø (NUP), 45s 16/9 Harbøre tange (AKV), 2s 21/9 Vonå (ET), 1 12/11 Gjeller sø (AKV) og 1 26/12 Vest Stadil fjord (EE).

Yngleiagttagelser: 2 par Sdr. Lem vig (LN), 0-1 Y-par Fjandø (JOC), min. 4 Y-par Felsted kog (JOC), 5 par Vest Stadil fjord (EF-tælling, PD) og 1 par Stadil fjord (EF-tælling, LH).

Snegås (*Anser caerulescens*).

Alle iagttagelser nævnes:

Harbøre tange: 2 perioden 26/2 - 12/3 (AKV,MJH).

Vest Stadil fjord: 2 ad 3 næsten ad 27/3 (EE), 2 ad perioden 3/4-8/5 (PD,AKV,ET,JHK,LH,EØ,EE).

Øvrige: 2 14/2 og 5/3 Vrist enge (AKV), 2 ad 25/2 og 21/3 Plet enge (PC,JSC, AKV), 2 12/3 Oddesund (IBH) og 2 27/3 Bøvling klit (V).

Kanadagås (*Branta canadensis*).

Alle iagttagelser nævnes:

Sdr. Lem vig: 11 22/1 (PP), 29 29/1, 64 25/2 og 16 12/3 (LN).

Øvrige: 45 25/2 Værnengene (JC), 2 30/4 Skalle sø (LN) og 1 par med

3 juv 17/7 Søby sø (FT) - det vides ikke om de har ynglet ved Søby sø eller et andet sted, da ungerne var flyvedygtige. 1 20/7-1/9 Harboøre tange (AKV,V,MJH), 1 26/11 Søby sø (NPB) og 2 26/12 mark mellem Herning og Kollund (SEE).

Bramgås (*Branta leucopsis*).

Max. tal fra følgende lokaliteter:

	Forår	Efterår

Harboøre tange	153	
Nissum fjord	285	
Vest Stadil fjord	45	1
Værnengene	710	

(ET, JC, TM, EE, PL, V, CH, PC, JM, LW, JSC, LN, MJH, AKV, PD).

Øvrige obs.: 13r 28/1 Lyngvig (EE), 55 29/1 Skjern enge (PP), 1 5/2 Sandene (EE), 1 14/2 Veserne (AKV), 45 17/2 Vestersø V. for Gjeller sø (AKV), 8 26/2 Haurvig (JK) og 1 4/3 Sandene (EE).

Et godt forår og et meget sløjt efterår (1 obs. af 1 fugl).

Mørkbuget Knortegås (*Branta bernicla bernicla*).

Forårsiaagttagelser over 5 ex.: 9 20/3 Vest Stadil fjord (EE), 500 24/3 Bjerregård (EE), 6 26-27/4 Plet enge (MJH) og 80r 27/4 Lyngvig (EE).

Lokaliteter med 1-5 ex forår: Nissum fjord (4), Ferring sø (1), Harboøre tange 1 oversomrende perioden 12/3-8/7 (AKV,PD,PC, JM, LW, LH).

Efteråret: 12s 12/9 Lyngvig (ET), 1 4/10 Harboøre tange (MJH), 6s 22/10 Vejlbj klit (AKV) og 2 17/11 Nissum Bredning.

På trods af en god ynglesæson i 1988 set ret få fugle.

Lysbuget Knortegås (*Branta bernicla hrota*).

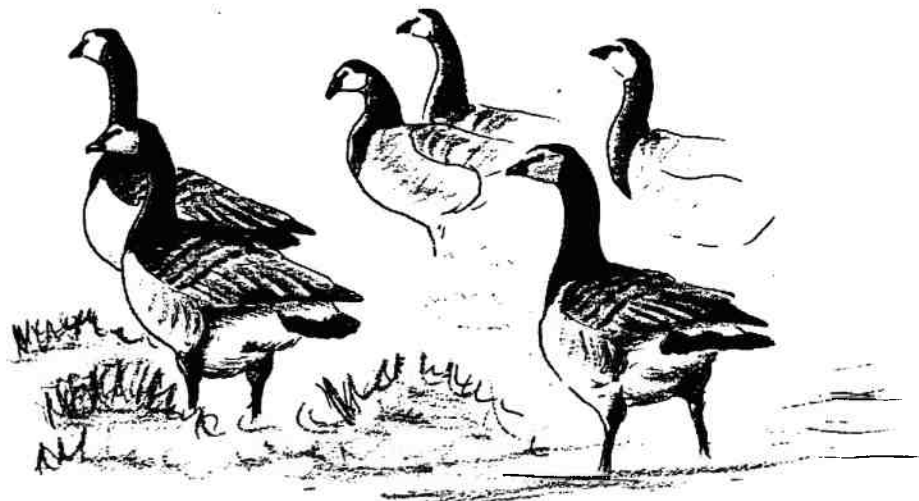
Forår månedsmax. fra følgende lokaliteter:

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Sidste

Katholm og Munkholm odder		15	240	370	550	300 27/5
Plet enge	8	440	220	190	24	24 6/5
Harboøre tange/Bredningen		450	59	44	50	50 21/5
Nissum fjord	116	820	1120	1165	910	170 26/5

(LN, OA, PD, AKV, PC, EE, V, NJL, JSC, JM, JN, LW, JOC, EØ)

Trakobs. forår: 55n 8/1 havet v. Bøvling klit (AKV).

Efteråret, alle obs.: 7s 27/8 Grøn, Husby klit (PD) er tidligt, 275s 9/9 Lyngvig (EE) og 77 17/11 Nissum Bredning (V).

Også her mange obs. - ialt 77 enkeltobservationer, primært på grund af de koordinerede tællinger arrangeret af Preben Clausen i forbindelse med biologispeciale. Bestanden der raster/overvintret i Danmark ligger på ca. 3700 fugle, hvortil kommer ca. 1300 der overvintret i England. Den samlede Svalbard-bestand er altså på ca. 5000 fugle. Desuden opfordres folk til at holde øje med farveringmærkede fugle. Der er to serier i omløb: Fugle ringmærket foråret 1988 ved Nissum fjord har hvid ring med to bogstaver på højre ben, og metalring på venstre ben. Fugle mærket sommeren 1989 på Svalbard har hvid ring uden bogstaver på venstre ben og metalring på højre ben. To af disse er set ved Nissum fjord. Så hold øjnene åbne. Observationer af ringmærkede fugle sendes til: Preben Clausen, Ivar Huitfeldtsgade 5 3.TV, 8200 Århus N.

Rustand (*Tadorna ferruginea*).

Se APPENDIX II.

Moskusand. Se APPENDIX II.

Gravand (*Tadorna tadorna*).

Max. tal fra følgende lokaliteter:

	Forår	Efterår

Harboøre tange	310	441
Nissum Bredning	7	90
Plet enge	80	
Hygum nor	56	
Veserne	29	
Nissum fjord	680	37
Stadil fjorde	31	
Skjern enge	40	2
Værnengene	540	10
Sdr. Lem vig	35	
Gødstrup sø	88	70

(TM, EE, TBV, TK, CL, AKV, KV, PC, JSC, PD, PP, LN, JN, V, MJH)

Øvrige over 5 ex. samt træk: 142 11/2 Handbjerg strand (PP), 11 11/4 Flyndersø (LN), 9 28/5 Bundsbæk Møle (KV), 16n 26/8 Vejlbj klit (AKV) og 44n 27/8 Græm, Husbu klit (PD).

Yngleiaqtagelser: 1 par m. 4 pull 4/6 Lillesø, Sdr. Feldborg pl. (EØ, OO), 42 ad + 62 pull/juv 9/6 og 6 ad + 64 juv 5/7 Gødstrup sø (CL, TBV, TK) - det var mange! 260 ad + >50 juv 27/6 Harboøre tange (MJH).

Pibeand (*Anas penelope*).

Max. tal fra følgende lokaliteter:

	Forår	Efterår

Harboøre tange	2250	2774
Nissum fjord	1100	
Stadil fjorde EF-omr 41	156	
Værnengene	1000	
Munkholm odde	110	
Sdr. Lem vig	20	
Gødstrup sø	11	6

(EE, ET, PD, LH, V, LN, TBV, PC, JSC, TM, AKV).

Atter et sløjt Pibeande-år.

Knarand (*Anas strepera*).

Alle iagttagelser nævnes:

Harboøre tange: 1 par 15/4 (PC), 1 par 29/4 (AKV), 1 par 4/5 (PC) og 2 18/8 (AKV).

Bøvling klit: 1 par 26/3 (AKV) og 2 han 1 hun 29/3 (PD).

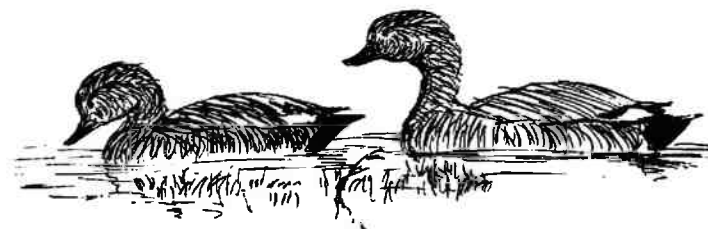
Felsted kog: 6 15/4 (flytælling for Kalø, JOC).

Fjandø: 1 ynglepar (JOC).

Vest Stadil fjord: 2 han 1 hun 15/4 og 1 par 27/5 (PD).

Store kog, Vonå: 1 han 2-7/3 (ET).

Værnengene: 6 24/3 og 2 9/4 (EE), 2 han 1 hun 30/4 (JHK).

Krikand (*Anas crecca*).

Max. tal fra følgende lokaliteter:

	Forår	Efterår

Harboøre tange	1225	650
Hygum nor	75	
Nissum fjord	750	1000
Stadil fjorde EF-omr. 41	417	
Store kog, Vonå	50	
Værnengene	3000	25
Sdr. Lem vig	40	
Gødstrup sø	24	17
Borris hede	30	
Lønborg hede	13	

(ET, EE, PD, AKV, TM, JC, TBV, LN, PC, JSC)

Trækobs.: 220n 18/3 over havet Thorsminde (AKV), 5n 27/8 Krylen (ET).

Yngleiaqtagelser: 1 par Felsted kog og 0-1 par Fjandø (JOC).

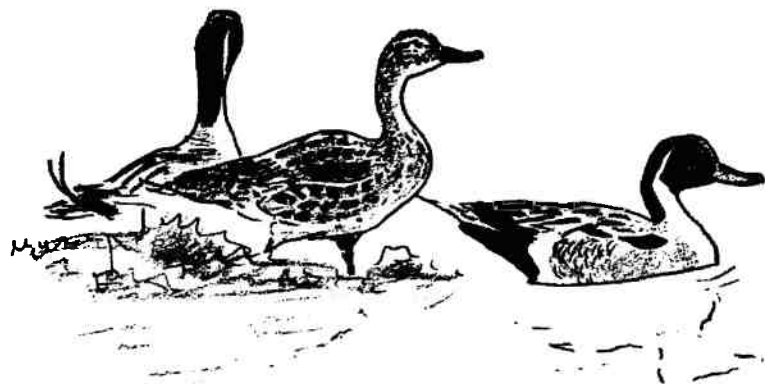
Gråand (*Anas platyrhynchos*).

Max. tal fra følgende lokaliteter:

	Forår	Efterår

Harboøre tange	230	335
Nissum Bredning		48
Hygum nor	50	
Horn sø	200	
Nissum fjord	550	2200
Felsted kog		500
Vest Stadil fjord	70	430
Værnengene	500	
Kilen, Struer	75	310
Sdr. Lem vig	4-500	
Flyndersø	220	
Helle sø	196	
Storåen v. Mejrup		69
Gødstrup sø	100	116
Søby sø	538	650
Borris hede	399	
Lønborg hede	50	

(EE, PD, TM, JC, KV, NPB, TBV, TK, LH, OA, PP, V, AKV).

Spidsand (*Anas acuta*).

Max. tal fra følgende lokaliteter:

	Forår	Efterår
Harboøre tange	1005	31
Hygum nor	21	
Nissum fjord	880	12
Vest Stadil fjord	100	2
Sandene	50	
Værnengene	1000	380
Sdr. Lem vig	30	
Bur	67	
Gødstrup sø	30	

(MJH, V, LN, JSC, PC, CL, TK, TBV, TM, OA, PD, PP, JHK, ET, EE, AKV).

Ynglelagttagelser: 8-10 par Fjandø og 1-2 par Felsted kog (JOC).

Atlingand (*Anas querquedula*).

Sammenstilling af resultaterne:

Harboøre tange: op til 15 9/4-30/5 (NUP, AKV, EØ, MJH, PC, V).

Yngel: 1 hun m. 10 pull 29/6 (MJH), 1 hun m. 5 pul 8/7 (AKV) og 1 hun m. 10 juv 20/7 (AKV) - første og sidste nok samme kuld.

Vest Stadil fjord: op til 10 5/4-6/5 (PD, JHK, AKV).

Værnengene: op til 17 2/4-29/4 (TM, JC, PD, JHK, EE).

Øvrige: 3 han 3 hun 1/4 Fjandø (PD), 1 15/4 Bøvling klit (AKV), 2 18/4 Sdr. Lem vig (PP), 12 18/4 vådbiotop v. Handbjerg (PP), 2 han 1 hun 21/4 Husby sø (NUP), 3 par 29/4 Sdr. Lem vig (LN), 4 8/5 vådbiotop v. Handbjerg (PP), 1 han 8/5 vandhul v. Sdr. Lem vig (PP), 1 par Nørre sø (PD), 1 par kanal v. Vonå (ET) og 1 par 25/5 Gødstrup sø (CL).

Et meget godt år.

Skeand (*Anas clypeata*).

Max. tal fra følgende lokaliteter:

	Forår	Efterår
Harboøre tange	48	39
Veserne	9	
Nissum fjord	6	8
Husby sø	5	
Stadil fjorde EF-omr. 41	15	
Værnengene	75	2
Gødstrup sø	6	4

(PC, V, EE, PD, JHK, TK, TBV, NUP, PP, EØ, MJH, AKV).

Øvrige: 5 11/4 Store kog, Vonå (ET), 3 29/4 Sdr. Lem vig (LN), 1 par 17/5 Skjernå (ET) og 2 par 19/5 Skjernå (TM).

Taffeland (*Aythya ferina*).

Max. tal fra følgende lokaliteter:

	Forår	Efterår
Harboøre tange		248
Veserne	897	190
Ferring sø	750	115
Gjeller sø	1100	430
Felsted kog	95	16
Husby sø	41	27
Nørre sø	45	36
Stadil fjord	27	14
Vest Stadil fjord		22
Kilen, Struer	15	40
Sdr. Lem vig	120-150	
Helle sø	16	
Gødstrup sø	150	118

(TBV, TK, JN, PP, PD, NUP, JN, MJH, EØ, OA, V, AKV).

Øvrige: 19 2/4 Stubbergård sø (LN), 15 16/5 Vonå (ET) og 22 8/12 Vandkraftsøen, Holstebro (NUP).

Ynglepar: 1 hun m. 5 pull Mellemvase (AKV), 1 par Sdr. Lem vig (LN) og 2 par Husby sø (NUP).

Troldand (*Aythya nyroca*).

Max. tal fra følgende lokaliteter:

	Forår	Efterår
Harboøre tange	300	2
Veserne	230	31
Gjeller sø	575	255
Kilen, Struer	20	15
Husby sø	52	29
Stadil fjorde EF-omr. 41	173	
Nymindestrømmen	10	
Gødstrup sø	130	26

(TK, TBV, TM, LH, NUP, JHK, PD, PP, LN, JN, EØ, MJH, V, PC, AKV).

Øvrige over 5 ex.: 21 24/1 Vandkraftsøen, Holstebro (NUP), 8 20/3 Helle sø (LN), 10 25/2 Thorsminde (PC), 50n 4/3 Hvide Sande (JHK), 45s 27/3 Bjerregård strand (JHK), 50 2/4 Stubbergård sø (LN) og 27 17/10 Gammelgabsøerne (JHK).

Bjergand (Aythya marila).

Max. tal fra følgende lokaliteter:

	Forår	Efterår

Harboøre tange	173	
Veserne	81	8
Ferring sø	19	
Gjeller sø	530	49
Horn sø	1	28
Gødstrup sø	5	2

(TBV, CL, HLJ, TK, JN, V, EØ, MJH, PC, JSC, AKV)

Øvrige obs.: 10 19/3 Sdr. Lem vig (PP), 2n 29/4 Lyngvig (EE), 1 han 27/5 Felsted kog (PP) og 8s 16/8 Grøn, Husby klit (PD).

Ederfugl (Somateria mollissima).

Iagtt. over 50 ex. og indlandsobservationer:

65n 29/1 Harboøre tange (AKV), 75n 26/2 Thorsminde (AKV), 633n 9r 17/10 Lyngvig (JHK, PP, EE), 200n 17/10 Hvide Sande (ET), 250n 196s 6r 18/10 Lyngvig (JHK, EE), 468n 2s 22/10 Lyngvig (JHK, EE) og 210n 40r 22/10 Vejlbj klit (AKV, OA).

Havlit (Clangula hyemalis).

Alle iagttagelser nævnes:

4 7/1 Lem vig (AKV), 2 21/1 Kilen, Struer (LN), 12 17/2 Lem vig (AKV), 1 19/2 Nissum Bredning (V), 3 12/3 Ferring sø (AKV), 1 29/4 Bøvling fjord (AKV), 2 8/7 Harboøre tange (EE), 1 20/7 og 16/8 Harboøre tange (AKV), 1 hun 20/8 Harboøre tange (MJH), 1 18/9 Harboøre tange (V), 1s 8/10 Lyngvig (EE), 1 hun 14/10 Gødstrup sø (TBV), 1n 1s 29/10 Vejlbj klit (AKV) og 1n 10/12 Bøvling klit (AKV).

Sortand (Melanitta nigra).

Iagtt. over 100 ex. og indlandsobservationer:

Ved havet:

Vejlbj klit: 265n 15s 18/3, 87n 122s 4/5, 150n 30s 18/6, 180n 17s 13/7, 121n 67s 20/7, 82n 25s 6/8, ca. 100 14/10 og 210n 40s 22/10 (alle AKV).

Thorsminde: 265n 15s 18/3 (AKV).

Lyngvig: 209n 159s 17/10 og 80n 107s 22/10 (JHK).

Indlandsobs.:

Flyndersø: 6 han 9 hun 17/6 (CH).

Borbjerg Møllersø: 1 hun 17/5 (PP) og 1 hun 23/5 (EØ).

Gødstrup sø: 1 hun 13/4 (CL, HLJ) og 2 9/9 (TK).

Vejlsand (Melanitta fusca).

Alle iagttagelser nævnes:

Vejlbj klit: 1 hun N 22/4 og 1s 13/7 (AKV), 1s 17/7 (MJH), 1n 3s 1/10 (AKV), 1s 14/10 (AKV, OA) og 5s 29/10 (AKV).

Ferring sø: 1 hun 1/2 (AKV).

Bøvling klit: 5s 10/9 (OA), 1 hun N 6/12 (PD) og 1 han N 10/12 (AKV).

Lyngvig: 9s 15/10 (EE, JHK, ET, JSP) og 1n 3s 22/10 (EE, JHK).

Månet få fugle i 1989.

Hvinand (Bucephala clangula).

Max. tal fra følgende lokaliteter:

	Forår	Efterår

Harboøre tange	395	80
Nissum Bredning	30	42
Veserne	74	14
Ferring sø	1200	85
Hygum nor	32	
Gjeller sø	55	
Horn sø	50	
Lem vig	53	290
Oddesund		
Venø bugt	37	2600
Kilen, Struer	120	
Sdr. Lem vig	100	
Stubbergård sø	60	134
Nissum fjord	600	75
Felsted kog		
Vandkraftsøen, Holstebro	42	
Stadil fjorde EF-omr. 41	28	
Sandene	50	
Gødstrup sø	100	5

(TBV, TK, EE, LN, LH, PD, PP, OA, MJH, V, AKV).

En enkelt større trækobs.: 40s 2/2 Vejlbj klit (AKV).

Lille Skallesluger (Mergus albellus).

Alle iagttagelser nævnes:

Gjeller sø: 1 hun 11/1 (AKV).

Horn sø: 1 han 1 hun 7/1 og 22/1 (AKV), 2 han 1 hun 17/2 (AKV), 1 han 19/2 (CH, OA), 1 han 1 hun 24/3 (PP) og 1 hun 9/12 (JN).

Kilen, Struer: 1 han 1 hun 11/2 (PP), 1 han 2 hun 26/2 (LN), 2 hun 10/11 (PP) og 1 han 6 hun 3/12 (PP, LN).

Felsted kog: 1 hun 27/5 (PP) og 2 han 5 hun 29/5 (OA, LN).

Toppet Skallesluger (Mergus serrator).

Alle iagtt. over 10 ex. nævnes:

Harboøre tange: 30 26/1 (V), 14 29/2 (V), 31 5/3 (AKV), 17 18/3 (V), 89 21/3 (AKV), 85 9/4 (AKV), 182 20/4 (V), 12 29/4 (AKV), 146 15/5 (AKV) og 100 21/5 (EØ).

Nissum Bredning: 15 29/2 (V), 11 5/3 (AKV), 14 18/3 (V), 21 20/4 (V),
17 17/10 (V) og 64 17/11 (V).

Oddesund: 635 25/11 (PP).

Venø bugt: 22 8/4 (AKV).

Sdr. Lem vig: 103 22/1 (PP) og 175 18/4 (PP).

Venø: 21 + 3 hunner med pull 18/7 (NUP). Husby sø: 37 11/2 (NUP).

En træk obs.: 1ln 1s 1/10 Vejlby klit (AKV).

Stor Skallesluger (Mergus merganser).

Max. tal fra følgende lokaliteter:

	Forår	Efterår

Harboøre tange	13	
Ferring sø	11	
Venø bugt	48	
Kilen, Struer	200-250	
Sdr. Lem vig	14	
Flyndersø	200	200
Nissum fjord	12	800
Felsted kog	35	510
Stadil fjord	196	
Skjern enge	78	
Værnengene	16	

(ET, TM, LH, PP, OA, PD, LN, AKV).

En enkelt trækobs.: 110s 21/12 Lyngvig (EE).

HØGEFUGLE: Accipitridae.

Hvepsevåge (Pernis apivorus).

Alle iagttagelser nævnes.

Ialt 10 iagttagelser mod 9 i 1988 og 10 i 1987.

1 15/5 Skjern Enge (JHK), 3n 22/5 Vonå og 1n 23/5 Klitgårdens Strand
(ET), 1 21/5 Skarrild (ET), 1r 24/5 Sandene (EE), 1 6/6 Sdr. Felding
(JHK), 1 3/7 Flyndersø (LN), 1 10/8 Holmegård Sø (AKV).

Sort Glente (Milvus migrans).

Kun 1 iagt. i 1989 også kun 1 i 1988, 3 i 1987.

1 13/5 og 14/5 Flyndersø (CH).

Rød Glente (Milvus milvus).

Ingen iagtt. indsendt. - i 1988:4 og 1987:9.

Havørn (Haliaeetus albicilla).

Alle iagttagelser nævnes.

Juvenil Havørn ved Vejlby/Vrist den 29. oktober (AKV).

Ialt 4 iagttagelser mod 5 i 1988 og 3 i 1987.

1 19/1 Lemvig Sø (JN), 1 juv 19/10 Husby/Nørre Sø (JHK) og 1 juv
20/10 Husby Klit (JSP), 1 juv s 29/10 Vejlby/Vrist (AKV).

De tre sidste iagttagelser er måske samme fugl.

Rørhøg (Circus aeruginosus).

Ialt 178 iagtt. uden Tipperne mod 254 i 1988 og 166 i 1987.

(AKV, LN, OA, PP, V, CL, EØ, MJH, EE, NUP, KV, LH, JHK, PD, ET, JC)

Max. tal fra de bedste lokaliteter:

Kystegnene	Forår	Efterår
Værnengene	10-12	3
Skjern Enge	5	2
Stadil Fjord	7	
Vest Stadil Fjord	5	10-12
Nissum Fjord	4	6
Harboøre Tange	2	3
Vonå, Ringkøbing	4	
Husby/Nørresø	2	4

Indlandsobservationer:

1 hun 18/5 Gødstrup Sø (CL), 1 han 12/8 og 16/8 Borbjerg (PP), 1 han
21/8 Storåen, Mejrup (PP), 1 juv 26/8 Skalle Sø, Sevel (LN).

Ynglelokaliteter: Mellemdyb (AKV), Vest Stadil Fjord (AKV, PD), 2 par
Felsted Kog (OA, LH, JOC), Vonå, Ringkøbing (EE), Husby/Nørresø (EE,
NUP, PD), Værn Sande (PD), Tornbjerg, Vester (ET).

Årets første: 1 2/4 Værnengene (JC).

Årets sidste: 1 ad hun 24/9 Skjern Enge, fjorden (ET).

Blå Kærhøg (*Circus cyaneus*).

Ialt 250 iagt. uden Tipperne mod 298 i 1988 og 177 i 1987.
(AKV, LN, OA, PP, V, OO, TK, MJH, EE, TBV, JC, TM, NUP, JC, KV, LH, JHK, ET, PD, FT, JSC).

Iagttagelser fordelt på måneder:

jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
57	51	29	16	1	0	0	1	10	34	38	19

Max.-tal fra de bedste Kærhøge-lokaliteter:

	Forår	Efterår
Harboøre Tange	3	2
Plet Enge	3	
Nissum Fjord	5	9
Sønder Lem Vig	4	3
Stadil Fjord	3	5
Værnengene	11	6-7
Borris Hede	4	
Sandene	2	
Skjern Enge	2	3

Forårets sidste: 1 brun 7/5 Skjern Enge (TK).

Efterårets første: 1 brun 29/8 Værnengene (JHK)

Ialt blev der set 50 hanner mod 27 i 1988 og 35 i 1987.

Hedehøg (*Circus pygargus*).

Alle iagttagelser nævnes.

Ialt 14 iagttagelser mod 4 i 1988 og 19 i 1987.

1 hun juv 4/5 Skarrild (FT), 1 2k 9/5 Vest Stadil Fjord (ET), 1 ad han 21/5 Bork/Fahlen (TM), 1 han s 25/5 Sandene (EE), 1 ad hun n 23/5 Sidselbjerg (ET), 1 2k han 4/6 Harboøre Tange (AKV), 1 hun 11/6 Sandene (EE), 1 han Værnet 16/7 (EE) "Fløj med bytte mod Bjålum Klit", 1 hun 17/7 Bjålum Klit (TM), 1 han 28/7 Bjålum Klit (TM), 2 han/brun 14/8 Bjålum Klit (TM), 1 han 20/8 Bjålum Klit (TM), 1 hun 21/8 Værnengene (JC).

Meget tyder på et ynglepar ved Bjålum Klit.

Duehøg (*Accipiter gentilis*).

50 iagttagelser mod 30 i 1988 og 39 i 1987.

(AKV, LN, NPB, CL, HLJ, OO, HS, TK, EØ, EE, TBV, TM, KV, LH, JHK, PD, ET).

Lokalitetsfordeling:

Vestjyske fjorde: 5 Mulige yngleområder: 18 Redefund: 4

Spurvehøg (*Accipiter nisus*).

87 iagttagelser indsendt mod 95 i 1988.

(ET, JHK, JL, LH, TBV, EE, MJH, OO, V, LN).

Lokalitetsfordeling:

Vestjyske fjorde: 67

Mulige yngleområder: 20

Ved Søndervig blev der 28/10 iagttaget et sydgående træk på 37 fugle (EE).

Musvåge (*Buteo buteo*).

245 iagttagelser af Musvåge.

(AKV, LN, NPB, V, OA, OO, MJH, TBV, JC, JL, EE, KV, JHK, PD, ET, PL, PC, JSC, MK).

Iagttagelser >5 nævnes: 7-9 1/1 Birkebæk Plantage (NPB), 9 14/1 Stadil Fjord (AKV), 6 12/3 Sønder Lem Vig (LN), 6 1/4 Oustrup Hede (OO), 6 11/4 Flynder Sø (LN), 7 10/9 Fjaltring (OA), 6 11/9 Vonå, Vesterhede (ET), 7 8/10 Vest Stadil Fjord, 16 18/11 Nissum Fjord (OA), 6 29/12 Nissum Fjord (OA).

Fjeldvåge (*Buteo lagopus*).

Ialt 230 iagtt. mod 215 i 1988 og 211 i 1987.

(AKV, LN, OA, NPB, OO, V, TK, TBV, EE, MJH, JC, TM, KV, LH, JHK, PD, ET, PC, JSC, FT, PL).

Iagttagelser fordelt på måneder:

jan	feb	mar	apr	mai	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
32	37	36	7	0	0	0	0	3	36	38	42

Forårets sidste: 1 23/4 Søndervese (MJH).

Efterårets første: 1 10/9 Harboøre Tange (OA). Det var tidligt!

Kongeørn (Aquila chrysaetos).

1 ad set på Borris Hede af TM 21/1 og af JHK 28/1.

FISKEØRNE: Pandionidae.**Fiskeørn** (Pandion haliaetus).

Ialt 24 iagtt. mod 87 i 1988 og 60 i 1987. Et tamt år!
(CH, JN, AKV, LN, NPB, OO, MJH, CL, OA, PP, JC, NUP, JHK, MK).

Iagttagelser fordelt på måneder:

jan	feb	mar	apr	mai	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
0	0	0	2	6	1	2	8	2	2	1	0

Forårets første: 1 11/4 Flynder Sø (LN).

Efterårets sidste: 1 4/11 Holstebro (MK). Meget sent!

Set på følgende lokaliteter: Flynder Sø: 6, Klosterheden: 2, Lemvig: 1, Stenholt Skov: 1, Skjern Enge: 3, Storåen: 5, Søby Sø: 1, Felsted Kog: 2, Husby Sø: 1 og Værnengene: 1.

FALKE: Falconidae.**Tårnfalk** (Falco tinnunculus).

Ialt 294 indsendt mod 235 i 1988 og 87 i 1987.
(AKV, LN, OA, V, MJH, EE, TBV, TM, JC, KV, LH, JHK, PD, ET, PL).

Ynglefund: Hindø: 2 par (NUP), Harboøre Tange: 1 par (MJH), Sandene: 1 par (EE), Gl.Sogn Kirke, Holmsland: 1 par (EE), Skjern Enge: 1 par (JC, JHK), Bølling: 1 par m. 1 unge (KV).

Iagttagelser >5 ex: 6 7/1 Skjern Enge (JC), 8 14/1 Stadil Fjorde (AKV), 6 11/2 Skjern Enge (TM), 6 23/7 Harboøre Tange (MJH), 6 20/8 Græm, Husby (LH), 7 12/9 Nr.Lyngvig Fyr (ET), 9 18/11 Nissum Fjord (OA), 6 29/12 Nissum Fjord (OA).

Aftenfalk (Falco vespertinus).

Alle iagttagelser nævnes. Kun 3 fugle mod 5 i 1988 og 2 i 1987.
1 2k han 21/5 Harboøre Tange (AKV, EØ), 1 ad hun 21/5 Harboøre Tange (JN), 1 hun/imm 28/5 Stubber Å, Sevel (AKV).

Dværgfalk (Falco columbarius).

Ialt 72 iagtt. mod 87 i 1988 og 84 i 1987.
(JB, AKV, LN, OA, V, MJH, EE, TM, NUP, JHK, PD, ET, FT, PC, JSC, PL).

Iagttagelser fordelt på måneder:

jan	feb	mar	apr	mai	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
5	6	9	7	5	0	0	1	21	13	4	1

Forårets sidste: 1 brun 23/5 Sidselbjerg (ET)

Efterårets første: 1 29/8 Værnengene (JHK)

Lærkefalk (Falco subbuteo).

Alle iagttagelser nævnes. Kun 2 mod 5 i 1988 og 4 i 1987.
1 n 22/5 Søndervig (EE), 1 jagende 14/6 Sevel (LN).

Vandrefalk (Falco peregrinus).

Alle iagtt. nævnes. Ialt 7 mod 12 i 1988 og 17 i 1987.
1 rast. 17/2 Værnengene (ET), 1 ad han 19/2 Værnet jagede and, der druknede sig selv af angst (EE), 1 ad 1/4 Færgen, Nissum Fjord (PD), 1 ad primo sep. Borbjerg Plantage. Sad på køkkentrapp og plukkede due. (Medd. EØ af skovfogeden), 1 juv 15/9 Sandene (EE), 1 8/10 Dejbjerg Pl. - jagede langs A11 (TM), 1 26/12 Rom, Lemvig (JN).

DEN GODE, BILLIGE AMMUNITION TIL LANGT DE FLESTE BILER:

uno X

BLYFRI 98
SUPER PLUS

SKOVHØNS:

Tetraonidae.

Urfugl (Tetrao tetrix).

Sammenstilling af alle resultater.

Vind Hede:

Flest høner 29.04. 7 stk (EØ)

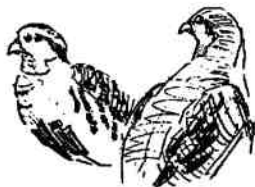
flest kokke 28.02. 6 stk (LH)

Hesselvig Pl.:

1 kok i maj meddelt af Niels Erik Petersen,
Skjern til TM. Meget usædvanligt!

Vildtreservatkontoret angiver i et netop udsendt hæfte: "Urfuglens status i Danmark", at der på Vind Hede og andre nærliggende arealer er optalt 11 kokke og 7 høner (Vagn Kristensen) samt på Præstbjerg Hede 1 kok og 1 høne (H.J.Degn).

FASANFUGLE: Phasianidae.

Agerhøne (Perdix perdix).

Alle iagttagelser nævnes:

Forår: Tulstrup Enge: 5 18.03. (HS), Stadil Fjorde: 5 sikre og 6 sandsynlige ynglepar (AKV), Skjern Enge: ca. 10 par 17.10. (EØ), Værnengene: 2 29.04. (JHK), Skjern Campingplads: 4 20.05. (JHK), Albæk, Skjern: 1 6/6 (JHK), Stausholm, Harboøre: 3 4/3 (MJH), Harboøre Tange: 1 11/4 (MJH), Nørrevese: 2 23/4 (MJH), Plet Enge: 2 26/2 og 4/5 (PC).

Efterår: Følgende flokke: Høvsøre: 8 4/11 (AKV), Mejrup: 15 20/10 (LH), Vind: 20 29/10 (LH), Idom: 10-12 i dec. (LH), Herning Golfbane: 20 5/10 (TK).

Vagtelt (Coturnix coturnix).

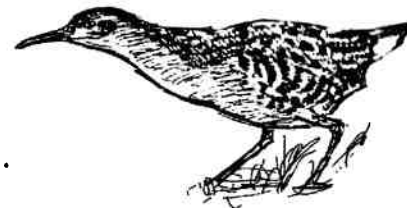
Alle iagttagelser nævnes. Iagttagelser af 6-7 fugle.

1 hørt 12/6 ved Hveskær i Lomborg (AKV), 1 hørt i bygmark 30/6 Mejrup (OA), 1 hørt i perioden 15/6-31/8 i Madum (PD), 2-3 hørt 8/7 Vestersø v/Lemvig (AKV), 1 hørt 12/7 i Bur (OA).
Det er flere end vi er vant til.

Fasan (Phasianus colchinus).

Ingen, men de er der, skulle vi hilse og sige fra jægerne.

VANDHØNS: Rallidae.

Vandrikse (Rallus aquaticus).

Mammofatning af alle iagtt.:

Arten er rapporteret fra følgende lokaliteter: Felsted Kog: 1, Vest Stadil Fjord: 1, Mellemdyb v/Vest Stadil Fjord: 1-2, Stadil Fjord: 1, Hveskær v/Lomborg: 2, Indfjorden nord: 1, Klosterheden: 1, Søby Sø: 2, Søby-Området: 1, Stenholt Skov: 1, Stovbæk Krat: min. 1, Nørre Sø: 2, Skalle Sø: 1, Stubbergård Sø: 1, Velling Bugt: 1, Værnengene: 1 og Gødstrup Sø: 1.

De fleste iagttagelser drejer sig om lydaktive fugle i mar.-jun., hvor de lader sig høre - især i morgen og aftentimerne.
(EE, TBV, JHK, LN, MJH, PD, OO, NPB, JN og AKV).

Plettet Rørvagtelt (Porzana porzana).

Ingen iagttagelser i 1989!

Grønbenet Rørhøne (Gallinula chloropus).

Alle iagttagelser nævnes.

Stovbæk Krat: min. 2 par (OO), Storå-dalen n.f. Aulum: 1 29/4 (OO), Gødstrup Sø: 4-8 i april til august (TK, TBV), Strande 4 21/5 (EØ), Blåkilde 1 9/10 (JHK), Harboøre Tange 1 18/9 (V).

Blishøne (Fulica atra).

Ynglepar: Mellemdyb: 4-9, Vest Stadil Fjord: 17, Stadil Fjord: 66-87, Nørre Vase: ca. 7, Noret i Vesperne: ca. 3, Mellemvase: ca. 8 og Søndervase: 9-11 (alle AKV)

Max-tal fra lokaliteter >200: Gjeller Sø: 350 17/2 (AKV) og 590 12/11 (AKV), Horn Sø: 550 25/12 (JN), Harboøre Tange: 219 26/1 (V), 217 5/3 (AKV), 450 18/6 (AKV), 660 20/7 (AKV), 1.910 19/8 (V), 3.160 18/9 (V), Vesperne: 278 5/3 (AKV), 309 8/7 (AKV).

TRANER: Gruidae.

Trane (Grus grus).

Alle iagttagelser nævnes.

1 16/4 Lønborg Hede (TM), 1 16/4!! Sdr. Lem Vig (overflyvende) (LN), 2 20/6 Hjerl Hede (overflyvende) (JL).

STRANDSKADER: Haematopodidae.**Strandskade (Haematopus ostralegus).**

Følgende iagttagelser nævnes:

Træk ved havet (iagtt. over 10 ex.):

Vejlby klit/Langerhuse: 12s 30/8, 97s 1/8, 21s 12/8, 26s 13/8, 71s 18/8, 16s 20/8, 43s 22/8, 27s 23/8, 20s 26/8 (MJH,OA,AKV).

Bøvling klit: 125n 2r 26/3 (AKV) - eneste store trækstal fra foråret.

Husby klit: 223s 16/8, 76s 20/8, 147s 24/8 og 53s 25/8 (OA,PD,LH).

Odbjerg strand: 83s 6/8 (PD).

Nr. Lyngvig: 435s 5/8 og 296s 13/8 (EE).

Største rastetal:

Nissum bredning/Harboøre tange: 18 26/1, 39 19/2, 75 5/3, 67 18/3, 46 9/4, 41 23/7, 155 19/8, 39 18/9, 65 17/10, 2 17/11 og 36 13/12 (V,MJH,PC,JSC,OA,AKV).

Nissum fjord: 5 26/2, 39 18/3, 45 26/3 og 32 19/4 (PD,AKV).

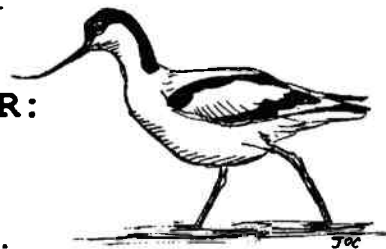
Stadil fjorde: 20 15/4 på EF-tælling (AKV).

Venø NV: 50 20/8 (ET). Sdr. Løn vig: 10 26/2 og 16 18/3 (LN).

Indlandsiagttagelser:

Gødstrup sø: 3 fugle set jævnlige i perioden 17/3 - 16/6 (TBV).

Et ret normalt år uden de store forekomster på trækstederne. Arten igen i år helårlig med hovedvægten på Nissum bredning/Harboøre tange området. Småt med indlandsiagttagelser.

STYLTELØBERE OG KLYDER: Recurvirostridae.**Klyde (Recurvirostra avocetta).**

Max. tal fra følgende lokaliteter:

Harboøre tange: 90 21/3, 860 9/4 og 568 14-15/5 (AKV), 368 25/6 (V), 232 1/7 (OA), 134 30/7 (AKV), 240 19/8 og 49 18/9 (V).

Nissum fjord: 363 18/3 (AKV), 490 25/7 og 900 13/8 (OA).

Værnengene: 40 10/7 og 35 12/7 (ET).

Årets første: 9 26/2 Bøvling klit (AKV).

Årets sidste: 49 18/9 Harboøre tange (V).

Yngleiagttagelser: Harboøre tange: Mange, men ingen nøjagtig optælling, dog 25/6 >60 pull (V). Fjandø: 85 ynglepar (JOC). Ved Vest Stadil fjord lå 1 fugl muligvis på rede 8/6 (ET).

Et år med rigtig mange fugle både forår og sensommer på Harboøre tange og ved Nissum fjord. Det er uvist om der har været tilsvarende stor ynglebestand, specielt savnes yngleoplysninger fra Nissum fjord.

BROKFUGLE: Charadriidae.**Lille Præstekrave (Charadrius dubius).**

4-9 ynglepar indrapporteret fra 6 forskellige lokaliteter.

Vejlby grusleje: 1-2 Y-par (AKV). Grusgrav ved Rom: 1 Y-par (OA).
Gødstrup sø: 1-2 fugle set jævnlige i perioden 2/4-24/7, dog 4 d. 11/6 (TBV,TK).
Husby-området: 2 23/5 (NPB). Hange grusgrav: 1 30/5 (NPB).
Brdr. Cristensens grusgrav, Ikast: 2 par 3/6 (NPB).

Nedre med indrapportering fra ynglelokaliteterne end i 1988. Tallene tyder på nogenlunde status quo i forhold til de foregående år - i 1985 vurderedes amtets bestand på grundlag af grusgravsundersøgelsen til 7-9 par.

Stor Præstekrave (Charadrius hiaticula).

Største tal fra følgende lokaliteter:

Harboøre tange: 14 18/3, 23 9/4, 17 25/6, 79 24/7, 219 20/8 og 80 1/9 (V,OA,AKV).

Bøvling klit: 28 26/3 langs havet og 18 2/7 (AKV,OA).

Grøn, Husby Klit: 28s 20/8 (OA,LH). Værnengene: 22 10/4 (JC).

Indlandsiagttagelser: Gødstrup sø: 1 13/5 og 1 juv 30/7 (TBV).

Årets første: 3 23/2 Harboøre tange (MJH). I weekenden 25-26/2 sås arten en række steder langs Vestkysten.
Årets sidste: 6 24/9 Harboøre tange (AKV) - er tidligt sent!

Kun større tal fra Harboøre tange i sensommeren, ellers ekstremt få indsendelser, og forekomsterne tilsyneladende små.

Hvidbrystet Præstekrave (Charadrius alexandrinus).

Iagtt. fra 2 lokaliteter:

Harboøre tange: 3 9/4, 2 23/4, 1 han 14/5, 1 hun 25/5, 8 (heraf 1 varslende par) 25/6, 3 1/7, 1 ad 8+11/7, 1 ad 1 juv 13/7, 1 ad 6/8, 3 18/8 og 2 19/8 (MJH,V,OA,AKV).

Vurdering: 1 Y-par med 1 unge som resultat.

Bøvling klit: 3-4 ynglepar (JOC). 2 23/4 og 1 4/5 (PC,JSC,AKV) er eneste meldinger herudover.

Amtsbestanden gået tilbage til nu 4-5 par mod 5-9 par i 1988 - en lille opmuntring er dog at arten holder fast på Harboøre tange.

Pomeransfugl (Charadrius morinellus).

Kun iagttagelser fra 1 lokalitet:

Skjern ønge: 13-18 30/4, 13 3+6/5, 20 14/5, 54 17/5 og 12 20/5 (TM,KV,EE,SEE,JC,OO,ET,EØ)

Arten kunne synes i aftagen med generelt færre fugle end året før og mindre max. forekomst (70 i 1988 og 65 i 1987).

Hjejle (*Pluvialis apricaria*).

Største tal fra følgende lokaliteter:

Harbøre tange: 15 21/2, 68 15/4, 7 20/7, 112 19/8, 295 18/9, 2000 17/10 og 174 9/11 (V,MJH,OA,AKV).

Plet enge: 30 13/1, 2700 29/4, 4600 4/5 og 600 15/10 (JN,V,MJH,PC,JSC,AKV).

Vestersø: 850 1/4 (JN).

Fjaltring: 520 10/9 (OA).

Tang sø: 2000 4/11 (AKV).

Indfjorden: 3500 3/11 (NUP)

Bøvling fjord: 6000 15/4 (flytalling for Kalø,JOC), 2630 23/4, ca. 14000 4/5 og 1500 3/11 (NUP,AKV).

Vest Stadil fjord: 350 18/3, >1000 30/4, >1800 6/5, 1500 19/10 og 275 19/11 (JSP,OA,LH,PL,AKV).

Vesterhede, Vonå: 1000 11/4 og 900 6/5 (ET,AKV).

Velling marsk: 200 11/9 (ET).

Skjern enge: 440 11/3 og 1800 14/10 (TM,ET).

Oddeund: 210 3/9 og 130 8/10 (PP).

Sdr. Lem vig: 29 25/2, 200 29/4 og 160 12/11 (LN).

Indlandsiagttagelser over 10 ex.:

Gødstrup sø: 130 16/8 (TBV).

Syd for Herning: 125 13/10 (TK). Vind: 75 30/9 (LH).

Et virkeligt godt år med store forekomster både forår og efterår, specielt imponerer forekomsterne i maj ved Bøvling fjord og Plet enge.

Strandhjejle (*Pluvialis squatarola*).

Månedsfordelingen (-Tipperne):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Total
3	6	1		51	1	37	151	72	47			369

Tal fra følgende lokaliteter:

Harbøre tange/Nissum bredning: 1 26/1 (V) - er årets første, 2 29/1, 2 4+5/2, 4 24/2, 28 14/5, 23 21/5, 1 25/6, 24 30/7, 32 19/8, 54 18/9 og 14 17/10 (V,MJH,OA,AKV).

Gram, Husby klit: 8s 16/8 og 9s 20/8 (OA).

Vest Stadil fjord: 15 10/10 (EE).

Igen i 89 mange fugle, dog 10% færre end i kanonåret 1988. Årsfordelingen dog markant anderledes end i 88 med bemærkelsesværdigt mange "vinteriagttagelser", et større "majtræk", overordentligt pænt med fugle i sensommeren, men derimod få fugle i det sene efterår, hvilket kunne tyde på ringe ynglesucces i nord.

Vibe (*Vanellus vanellus*).

Største tal fra følgende lokaliteter:

Harbøre tange: >30 24/2, 160 5/3, 67 20/4 og 77 25/6 (V,MJH,AKV).

Plet enge: 75 5/3 og 150 15/10 (AKV,MJH).

Ferring: 155 22/10 (OA).

Tang sø: 250 4/11 (AKV).

Nissum fjord: 260 26/2, 430 18/3, 450 26/7, 457 19/10, 550 4/11 og 26 25/12 (OA,JHK,AKV).

Vest Stadil fjord: 210 26/2, 34 27/5, 500 17/10 og 5 25/12 (EE,PD).

Vesterhede, Vonå: 450 6/3 og 300 21/9 (ET).

Nøjmark/Velling: 200 6/9 og 150 11/9 (ET).

Skjern enge: 55 1/1 (EE - årets første), 113 10/2, >700 11/3 og 500 14/10 (TM,ET).

Handbjerg strand: 25 18/2, 210 20/8 og 250 24/9 (LN).

Hdr. Lem vig: 2-300 25/2 og 6-700 12/11 (LN).

Gødstrup sø: 75 11/3, 205 21/8 og 150 14/10 (TBV).

Ynglefugleoptælling: 67-72 Y-par i EF-område 41 - Stadil fjorde (EF-Tællinger,AKV).

Indsendelserne tyder på et nogenlunde uændret lavt bestandsniveau i forhold til 1988. Viben igen i 1989 helårlig i den sydligste del af amtet, mens den først et stykke ind i februar sås spredt i resten af amtet.

SNEPPEFUGLE: Scolopacidae.

Islandsk Ryle (*Calidris canutus*).

Månedsfordelingen (-Tipperne):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Total
	2	7		9	2	161	461	30	6			678

Vinteriagtt. nov-mar: 1 15+16/2 Gødstrup sø (TBV) er samtidig også eneste indlandsiagttagelse, 3 5/3 og 4 24/3 Harbøre tange (AKV).

Største rastetal: Veng: 7 19+20/8 (ET).

Harbøre tange: 63 ad 30/7, 36 ad 6/8, 47 12/8, 37 19/8, 12 1/9 og 11 18/9 (V,OA,MJH,AKV).

Træk ved havet:

Vejlby klit: 25s 30/7, 4s 13/8, 4s 19/8 og 5s 20/8 (AKV):

Gram, Husby klit: 79s 16/8 (OA).

Lyngvig: 66s 12/8 og 49s 13/8 (EE).

For tredje år i træk et middelmådigt år uden de store iagttagelser som i 1985 og 86, dog en smule over niveauet fra 1988.

Sandløber (*Calidris alba*).

Månedsfordelingen (-Tipperne):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Total

					66	87	131	12			2	298

(V,MJH,EE,LH,OA,AKV).

Fordeling på lokaliteter:**Harbøre tange:** 194 fugle - største tal: 13 13/7, 28 30/7, 31 6/8 og 1/9, 27 18/9 (OA,V,AKV).**Bøvling klit:** 1 15/8 (OA) og >35 1/9 (AKV).

Ved havet:

Vejlby klit: 2s 18/8, 4 26/8 og 2s 29/10 (OA,AKV).**Bøvling klit:** 2n 10/9, 16 22/9, 5r 15/10, 2r 29/12 (OA,LH,EE,AKV).**Lyngvig:** 9s 30/7, 10s 13/8 og 16s 19/8 (EE).**Vinteriaqtt. nov-mar:** Kun 2r 29/12 Thorsminde (OA,LH).

Et godt år med mange iagttagelser, hvilket især skyldes at mange fugle gjorde stop på Harbøre tange i år, mens der langt fra har været overvældende med iagtt. ved havet. For andet år i træk savnes fugle i perioden jan-jun, i 1988 således kun 1.

Dværgryle (*Calidris minuta*).

Månedsfordelingen (-Tipperne):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Total

				21	1	101	374	72	1			570

Fordeling på lokaliteter:**Harbøre tange:** Iagtt. af 550 fugle!! Månedsmax.: 5 15/5, 1 4/6, 24 28/7, 99 18/8, 39 1/9 og 1 14/10 - temmelig sen fugl (OA,V,MJH,AKV).**Bøvling klit:** 4 17/7, 5 19/8 og >6 1/9 (OA,EE,AKV).**Vejlby klit:** 2n 21/5 (MJH). **Vengø NV:** 2 20/8 (ET).**Hvam:** 1 27/8 i lille vandhul (PP) - en usædvanlig indlandsiaqtt.!!

Et fint år for arten på Harbøre tange, specielt bemærkes et stærkt ungfugletræk i august. Til sammenligning sås (-Tipperne) i 1988: 156 fugle og 1987: 114 fugle.

Temmincksryle (*Calidris temminckii*).

Månedsfordeling (-Tipperne):

Maj			Juni			Juli			August			Total
1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	

8	9					2			2	3		25

Fordeling på lokaliteter:**Harbøre tange:** 7 21/5, 2 29/5, 1 20/7 og 2 14/8 (EØ,MJH,AKV).**Vejlby grusleje:** 6 16/5 (MJH).**Nisum fjord:** 1 17/5 (PC).**Sandene:** 1 12/8 (EE).**Værnengene:** 1 14/5 (EE).**Stubbergård sø:** 1 8/8 og 10/8 (LN).

Et dårligt år med et lille antal observationer for 3. år i træk. Til sammenligning (-Tipperne) i 1988: 33 og 1987: 29.

Krumnæbbet Ryle (*Calidris ferruginea*).

Iagtt. af 104 fugle (-Tipperne).

Harbøre tange: Iagtt. af 98 fugle - største tal: 1 18/7 (første), 5 20/7, 15 ad 28+30/7, 8 ad 1 juv 6/8, 17 12/8, 17 ad 20/8 og 1 ad 3 juv 1/9 (OA,EE,MJH,AKV).**Bøvling klit:** 1 16/8 og 3 19/8 (OA,EE).**Værnengene:** 1 16/5 (EE) - eneste forårslagttagelse.**Gødstrup sø:** 1 20/7 (TK) - en meget sjælden indlandsiaqttagelse.

Et ret normalt år på Harbøre tange, som også normalt er eneste lokalitet med forekomster af betydning udover Tipperne, som er altdominerende for denne art. Bemærk den usædvanlige indlandsiaqtt.

Sortgrå Ryle (*Calidris maritima*).

Månedsfordelingen:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Total

									13		49	221
	33	126										

(JHK,LH,ET,OA,MJH,V,CH,AKV).

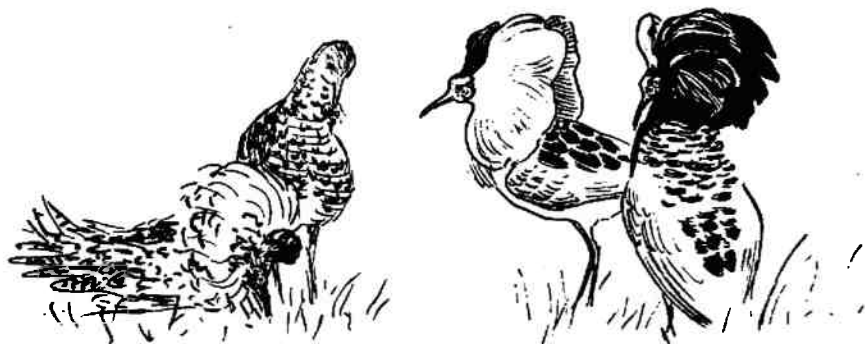
Fordeling på lokaliteter:**Harbøre tange:** 207 fugle - største forekomster: 29 19/2, 52 24/3, 4 21/10 og 42 23/12 (OA,V,AKV).**Thorsminde:** 5 25/12 og 2 29/12 (LH,OA).**Hvide Sande:** 4 16/10 og 3 17/10 (ET,OA,JHK).

Utroligt mange observationer primært som følge af de mange fugle på Harbøre tange både først og sidst på året. Til sammenligning kun i 1988: 22, 1987: 22, 1986: 36 og 1985: 71 fugle.

Almindelig Ryle (*Calidris alpina*).

Største tal fra følgende lokaliteter:

Harbøre tange: 200 18/3, 786 9/4, 1080 14/5, 205 25/6, 500 11/7, 2200 19/8, 5888 18/9 og 2480 17/10 (V,OA,EE,MJH,AKV).**Nisum fjord:** 100 8/3, 410 29/4, 860 4/5, 4500 21/5, 86 15/6, 219 19/10, >90 4/11 og 30-60 29/12 (JHK,LW,PC,OA,JM,AKV).**Værnengene:** 300 16/4, 50 12/7 og 65 17/10 (JHK,ET,PD,PP).**Handbjerg strand:** 150-180 17/8 (LN).

Indlandsiaqtt.: Gødstrup sø: 2 17/7 og 1 6/8 (TK, TBV).
Stubbergård sø: 2 10/8 (LN).

Vinteriaqtt. dec-febr: 2 29/1 og 1 14/2 Harboøre tange (AKV), 30 26/2 Holmen, Nissum fjord (AKV), 8 13/12 Harboøre tange (V) og 30-60 29/12 Fjandø (LH, OA).

Yngleiaqtt.: 39 par Harboøre tange (V), 1 spillende 15/6 Krogshede, Nissum fjord (OA).

En **delvis albino** fugl sås 31/5 på Harboøre tange (MJH). Kun hovede og svingfjer var almindeligt farvet, resten hvidt med enkelte grå fjer imellem.

Tilsyneladende et godt år. Store forekomster på Harboøre tange i efteråret.

Kærløber (*Limicola falcinellus*).

Ingen iagttagelser i 1989!

Brushane (*Philomachus pugnax*).

Største tal fra følgende lokaliteter:

Harboøre tange: 87 9/4, 22 15/5, 26 han 3 hun 27/6, ca. 100 30/6, 255 8/7, 117 19/8 og 2 22/10 (V, MJH, OA, AKV).

Veserne: 7 han 5 hun 23/4 (MJH) og 95 han 19 hun 6/5 (JN).

Bøvling/Nissum fjord: 55 29/3 (PD), 561 23/4, 730 29/4 og 1144 4/5 er utroligt mange! (AKV), 19 27/7 (OA).

Værnengene: 58 27/3 (TM), 2-300 22/4 (EE) og 10 10-11/7 (ET).

Desuden: Sdr. Lem vig: 6 han 29/4 (LN). Hvam: 9 12/8 (LH).

Gødstrup sø: 1 han 16/6 + 4/7 samt 2 7/7 (TBV, TK).

Handbjerg strand: 1 30/8. **Skjern enge:** 20 14/10 (TM).

Vinteriaqtt. nov-mar: 55 29/3 Nissum fjord (PD) og 1 26/12 Værnengene

(TM) - er de eneste på trods af den milde vinter!

Et godt år med helt usædvanligt store forårsforekomster i Bøvling fjord. Pæne, men ikke overvældende, antal på Harboøre tange i sensommeren.

Enkeltbekkasin (*Lymnocyptes minimus*).

Kun iagtt. af 4 fugle!

1 8/3 Bøvling klit (PC, JM, LW), 1 27/3 Husby sø (NUP), 1 29/10 Harboøre tange (AKV) og 1 2/11 Bækmarksbro (NUP).

Et sløjt år. Til sammenligning (-Tipperne): 13 i 1988, 11 i 1987, 2 i 1986 og 5 i 1985.

Dobbeltbekkasin (*Gallinago gallinago*).

Største tal navnes:

Harboøre tange: 22 28+30/7, 69 20/8 og 10 17/10 (MJH, V, OA, AKV).

Stadil fjorde: 23 15/4 (EF-tælling, AKV), 50 19/10 (JHK).

Kilen, Struer: 29 27/8 og 25 8/10 (PP).

Handbjerg strand: 50-60 15/8 (LN).

Stubbergård sø: 30 10/8, 35 25/10 og 41 30/10 (LN).

Desuden: 34s 20/8 Gram, Husby (LH, OA), 23 27/8 Hvam (PP),

10 29/5 Sandene (ET), 31 17/10 Værnengene og

38 18/10 Lyngvig Kirke (JHK).

Vinteriaqtt. dec-mar: 1 16/2 og 4 25/2 Gødstrup sø (TBV), 1 18/2 Gammelværn, 1 7/3 og 28/3 Store Kog, Vonå (ET) samt 1 31/12 Gåsdal, Morris (JHK) - det var alt!

Yngleiaqttagelser: 1 par Vibholm, Tvis (NUP), 1 par Skodbjerg og 1 par Bundsbæk Mølle (EE), 1 par Harboøre tange (MJH, AKV), 1 par Indfjorden N. og 1 par Lemvig sø (AKV), 2 par Stadil fjorde EF-område 41 (EF-tælling, AKV) samt 1 par Store kog, Vonå (ET).

Fortsat småt med registrerede ynglepar af denne truede "eng-fugl". Svært at vurdere antallet af trækfugle, dog gennemgående lidt lavere tal end i 1988.

Tredækker (*Gallinago media*).

Ingen iagttagelser i 1989!

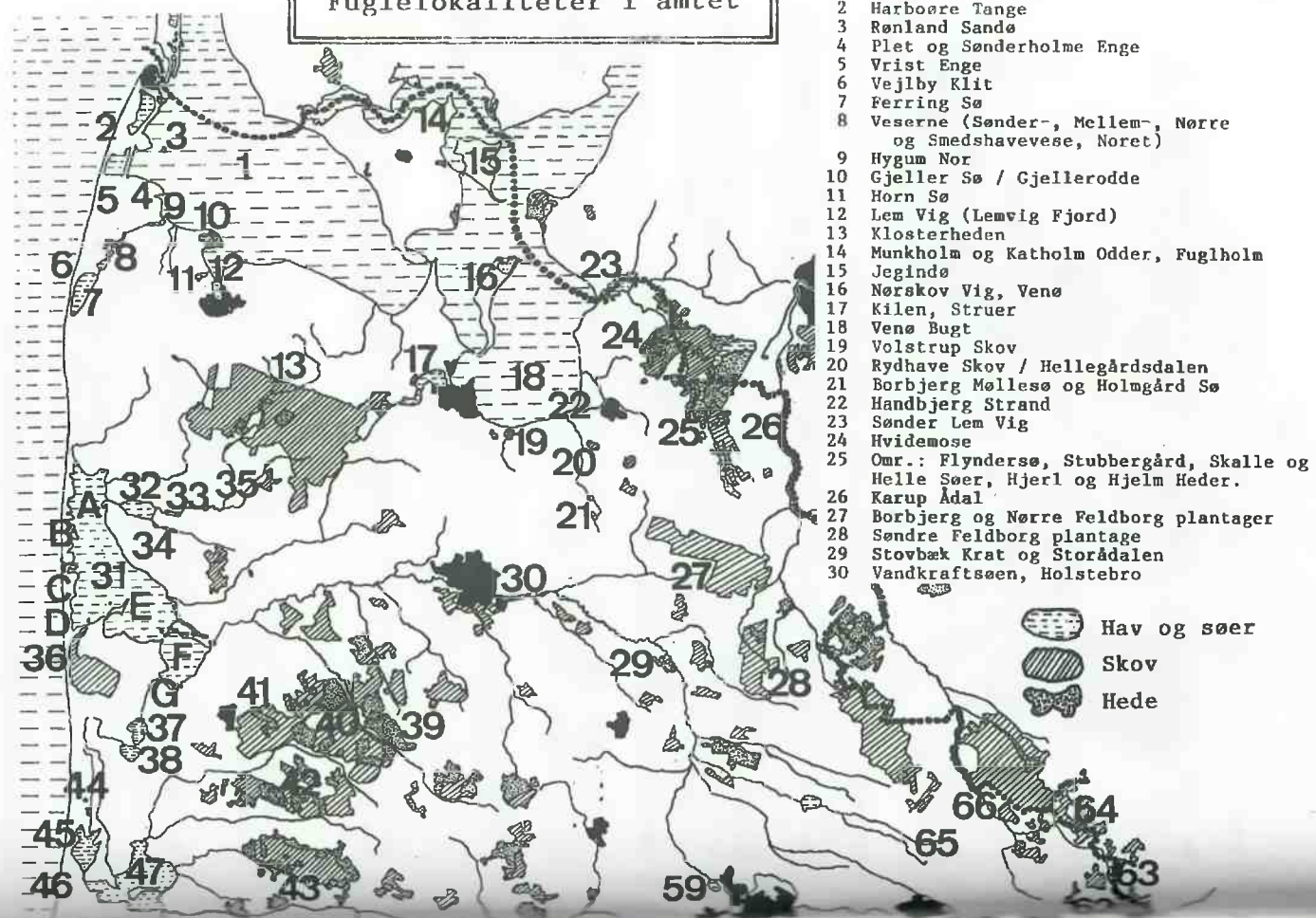
Skovsneppe (*Scolopax rusticola*).

Månedsfordelingen (Tipperne):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Total
1		5	3						5	28	8	50

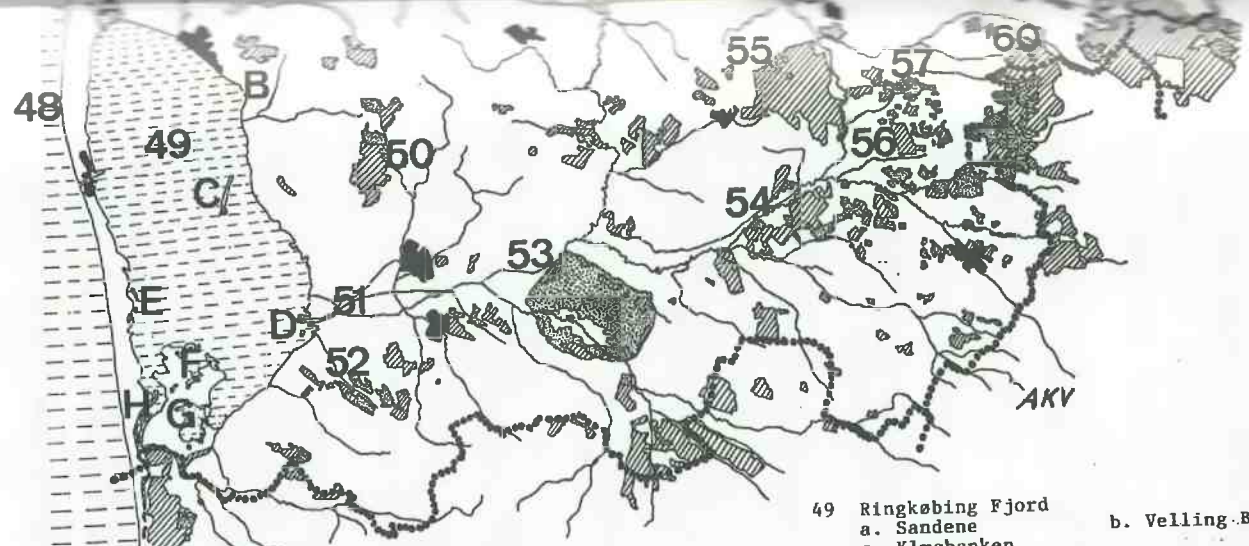
(OTW, NPB, BD, TK, PP, NUP, OO, HS, LH, ET, V, EE, JHK).

Fuglelokaliteter i amtet

- 1 Nissum Bredning
- 2 Harboøre Tange
- 3 Rønland Sande
- 4 Plet og Sønderholme Enge
- 5 Vrist Enge
- 6 Vejlbj Klit
- 7 Ferring Sø
- 8 Veserne (Sønder-, Mellem-, Nørre og Smedshavevase, Noret)
- 9 Hygum Nor
- 10 Gjeller Sø / Cjellerodde
- 11 Horn Sø
- 12 Lem Vig (Lemvig Fjord)
- 13 Klosterheden
- 14 Munkholm og Katholm Odder, Fuglholm
- 15 Jeginde
- 16 Nørskov Vig, Venø
- 17 Kilen, Struer
- 18 Venø Bugt
- 19 Volstrup Skov
- 20 Rydhave Skov / Hellegårdsdalen
- 21 Borbjerg Mølleø og Holmgård Sø
- 22 Handbjerg Strand
- 23 Sønder Lem Vig
- 24 Hvidemose
- 25 Omr.: Flynderø, Stubbergård, Skalle og Helle Søer, Hjerl og Hjelm Heder, Karup Ådal
- 26 Borbjerg og Nørre Feldborg plantager
- 27 Sønder Feldborg plantage
- 28 Stovbæk Krat og Storådal
- 29 Vandkraftsøen, Holstebro

- Hav og søer
- Skov
- Hede

- 31 Nissum Fjord:
 - a. Bøvling Fjord
 - b. Bøvling Klit
 - c. Holmen
 - d. Fjand Grønne
 - e. Fjandø / Kollinge
 - f. Felsted Kog og Sandøen
 - g. Pallisbjerg Enge
- 32 Indfjorden
- 33 Tang Sø
- 34 Byn Sø og Sønder Sund
- 35 Flynder- og Drideå-dale, Bækmarksbro
- 36 Husby Klit og Klitplantage
- 37 Husby Sø
- 38 Nørre Sø
- 39 Vind Hede
- 40 Stråse plantage
- 41 Ulfborg plantage
- 42 Rejker, Kronhede og Torsted plantager
- 43 Hoverdal plantage
- 44 Mellemdyb og Nordre Dyb
- 45 Vest Stadil Fjord (Søndre Dyb)
- 46 Krylen / Houvig
- 47 Stadil Fjord med Hinde
- 48 Nr. Lyngvig

- 49 Ringkøbing Fjord
 - a. Sandene
 - b. Velling-Bugt
 - c. Klægbanken
 - d. Skjerå-mundingen, Høje Sande
 - e. Haurvig Poldene
 - f. Tipperne
 - g. Værnengene/Værnsande/Bjålum Klit
 - h. Nymindestrømmen og poldene heri
- 50 Dejbjerg pl. incl. Bundsbæk Mølle
- 51 Skjern Enge
- 52 Lønborg Hede
- 53 Borris Hede (Borris Sønderland)
- 54 Skarrild
- 55 Høgildgård, Harreskov, Birkebæk, Jyndeved og Rind plantager.
- 56 FASTERHOLT plantage
- 57 Søby området / Søby Sø
- 58 Knudmosen
- 59 Gødstrup Sø
- 60 St. Nørlund plantage
- 61 Gludsted plantage
- 62 Hørbylunde
- 63 Bøllingsø
- 64 Stenholt Skov
- 65 Damholt
- 66 Skyggehal

Iagttagelserne er fordelt med 7 i Vestjyske fjordområder og 43 fra "Indlandet".

En meget stor iagtt.: 21 2/11 Fousing (NUP).
Nævnes skal også 6 3/12 Idom (NUP) - ellers 1-3 fugle set.

Et pænt år med ret få forårsfugle men mange iagtt. i efteråret.

Stor Kobbersneppe (Limosa limosa).

Største tal fra følgende lokaliteter:

Harbøre tange: 5 21/3, 21 29/4, 134 8/7, 101 20/7, 142 12/8, 1 1/9 og 1 15/10 (OA, V, MJH, AKV).

Nisum fjord, Tangen: 6 26/3, 14 2/7 og 1 19/10 (JHK, OA, AKV).

Årets første: 3n 16/3 Rindum (ET).

Årets sidste: 1 19/10 Bøvling klit (JHK).

Arten set i større tal på Harbøre tange end de seneste år - men ellers tillader materialet ikke nogen vurdering.

Lille Kobbersneppe (Limosa lapponica).

Største tal fra lokaliteterne:

Harbøre tange: 995 14/5, 150 21/5 og 8 30/6 (AKV), 67 30/7, 85 19/8, 155 1/9, 67 18/9, 8 29/10 og >4 5/11 (V, AKV).

Bøvling/Nisum fjord: ca. 100 3/4, 800 29/4, 4369 4/5 og 4800 20/5 (AKV) samt 139 25/7 (OA).

Eneste iagtt. udenfor disse kerneområder: 4 10/7 Værnsande (ET), 4s 13/8 Vejlbj klit (AKV) og 20s 20/8 Græm, Husby klit (OA, LH).

Vinteriagtt. dec-mar: 1 26/1, 11 19/2, 1 5/3, 2 12/3, 12 21/3 og 9 24/3 alle Harbøre tange/Nisum Bredning (V, OA, AKV), samt 6 26/3 Nisum fjord (AKV). 6 23/12 Harbøre tange (AKV).

Usædvanligt store forkomster på Harbøre tange både forår og efterår, og også pæne forårsforekomster på amtets vigtigste lokalitet - Bøvling fjord. Set hele vinteren i Harbøre-området.

Lille Regnspeve (Numenius phaeopus).

Iagtt. af 481 fugle (-Tipperne).

Iagtt. fordeling: 147 i perioden 11/4-23/5, og
334 i perioden 11/7-26/8.

(KV, JHK, PC, ET, TM, NUP, V, EE, MJH, OA, AKV).

Iagtt. over 10 fugle:

Harbøre-området: 26 4/5, 12 24/7 og 14/8, 14 22/8 (PC, OA, MJH).

Vejlbj klit: 30n 14/5 (AKV). Bøvling fjord: 15 4/5 (AKV).

Mellemdyb: 18 15/4 (JHK). Velling mærsk: 20 14/5 (EE).

Ringkøbing station: 16n 19/4 (ET).

Bjålum klit: ca. 200 28/7 (TM). Lønborg hede: >60 21/7 (TM).

Desuden en række mindre iagtt., men kun fra de vestlige egne.

Et år med mange iagtt. udenfor Tipperne, men Bjålum klit vejer uægteligt tungt, og max. tallene ligger under de seneste års fra så at sige alle lokaliteterne.

Stor Regnspeve (Numenius arquata).

	Forårsmax.	Efterårsmax.
Harbøre tange og Plet enge	76 12/3	187 1/7
Bøvling fjord	2387 1/4	111 2/7
Husby sø		200 13/8
Mellemdyb og Stadil fjorde	1812 15/4	
Sandene	700 26/3	

Desuden følgende iagtt. over 10 ex: 13 18/3 Sdr. Lem vig (LN), 22 21/6 Bølling, Skjern (KV), 18 4/7 Skalle sø (LN), 37 18/8 Præstegård sø (NUP) og 50s 24/8 Græm, Husby klit (OA).

Vinteriagtt. nov-mar: 1 3/1 Vandkraftssøen, Holstebro (NUP), 4 16/2 og 10 26/2 Holmen, Nisum fjord (AKV), hundreder af fugle indrapporteret fra sidste halvdel af marts, 1 26/12 V. Stadil fjord (EE).

Fra ynglelokaliteterne: 2 24/5 Engarealet vest for kørområdet v. Hallundbæk (BRS), 11 6/6 Borris hede (JC), 3 - antagelig 3 par - 16/4 Lønborg hede (TM), 2 16/5 Bjerregård, Holmsland klit - yngleadfærd (EE), 2 11/3 Vormstrup V. for Haderup - måske ynglefugle? (OO, EØ), 3 5/3 Ulkær mose v. Ikast (HS), 5 11/3 Troldemosen og 1 14/5 Kølær enge (NPB).

Et flot år med meget store max. tal fra Bøvling fjord og Mellemdyb - noget over tallene fra de nærmest foregående år. Også pænt med indsendelser fra mulige ynglelokaliteter. Det som altid mindre efterårstræk med mange tidlige fugle allerede først i juli.

Sortklire (Tringa erythropus).

Månedsfordelingen (-Tipperne):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Total
*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
					18	9	11	43	77	15		173

(TBV, MJH, EE, CH, PC, OA, ET, CL, V, NUP, AKV).

Alle iagtt. fordelt på lokaliteter:

Harbøre tange: 1 13+24/4, 1 1+8/7, 3 13/7, 1 16+20/7, 2 23/7, 21 12/8, 2 17/8, 10 18/8, 11 19/8, 13 20/8, 1 29/8, 4 1/9 og 10 18/9 (V, OA, MJH, AKV).

Nisum fjord: 7 4/5, 4 15/6, 2 25/7 og 9 13/8 (OA, PC, AKV).

Husby/Nørre søer: 1 15/4, 2 13/8 og 1 3/9 (NUP, AKV).

Værngene: 15 23/4, 7 11/6, 12 10/7 og 20 12/7 (CH, EE, ET)

Gødstrup sø: 2 5/5, 1 7/8, 3 8/8 og 10/8 (CL, TBV).
Vejlby klit: 1s 13/8 (AKV). Sandene: 7s 11/6 (EE).

I 1989 igen lidt flere fugle udenfor Tipperne, men ikke mange. Til sammenligning 1988: 53, 1987: 460 og 1986: 359. Ingen tidlige eller sene fugle.

Rødben (Tringa totanus).

Største forekomster fra følgende lokaliteter:

Harbøre tange: 60 24/3, 169 9/4, 71 14-15/5, 90 25/6, 20/7 ingen!!,
44 18/8, 141 18/9, 67 17/11 og 82 13/12 (V, OA, AKV).

Bøvling fjord: >51 29/4, 16 21/5, 57 2/7, 144 25/7, 22 22/9 (OA, AKV).
Lyngvig: 51s 23/7 (EE). Værnsande: 30 12/7 (ET).

Indlandsiaqtt.: Kun 1 5/5 og 2+7/8 Gødstrup sø (TBV) samt 7-10 26/8 Stoubæk krat (OO).

Vinteriaqtt. nov-mar:

Harbøre tange/Nissum Bredning: 2 7/1, 19 26/1, 2 9+14/2, 5 19/2, 3 21/2, 20 25/2, 17 5/3, 2 11/3, 16 16/3, 25 18/3 og 60 24/3; samt 14 5/11, 67 17/11, 5 17/12, 82 13/12 og >20 23/12 (MJH, V, PC, JSC, AKV).
Nissum fjord: 2 12/2, 1 25+26/2 og 3 26/3 (PC, JSC, AKV).

Vnqletællinger: 32 par 25/6 Harbøre tange (V) og 14 Y-par Stadil fjorde EF-område 41 (EF-tælling, AKV).

Et år med pæne og tilsyneladende større end normale forekomster på Harbøre tange - måske delvis som følge af større optællingsaktivitet. Andet år i træk med store vinterforekomster koncentreret omkring Harbøre tange. Bemærk også at Rødbenene helt forsvinder fra Harbøre tange i juli - senere fugle er formodentlig trækfugle nordfra.

Hvidklire (Tringa nebularia).

Månedsfordeling (-Tipperne):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Total
6	17	11	791	439	143	5						1412

(TBV, OA, MJH, ET, TK, PC, V, AKV).

Største tal fra følgende lokaliteter:

Harbøre tange: 3 20/4, 5 25/6, 79 11/7, 96 30/7, 93 20/8, 50 18/9 og 4 15/10 (V, MJH, OA, AKV).

Nissum fjord: 5 4/5, 45 26/7 og 45 13/8 (OA, AKV).
Værnsande: 150 10/7 og 200 12/7 (ET).

Indlandsiaqtt.: Stubbergård sø: 5 13/8 (AKV).

Gødstrup sø: 2 5+15/5, 3 7/7, 7 7/8 og 4 21/8 (TBV, TK).

Årets første: 3 20/4 Harbøre tange (V).

Årets sidste: 1 17/10 Harbøre tange (AKV).

Et meget pænt år - til sammenligning (-Tipperne) i 1988: 392, 1987: 1141, og 1986: 873. Også max. tallene fra de enkelte lokaliteter tyder på et godt år. Et svagt forår, men mange hele sensommeren.

Svaleklire (Tringa ochropus).

Månedsfordelingen (-Tipperne):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Total
1	1	5	3			12	31	4				57

(PP, MJH, JHK, FT, TM, V, ET, OA, NUP, LN, LH, TBV, TK, AKV).

Fordeling på lokaliteter: Harbøre tange 13, Nissum fjord 5, Husby sø 9, Præstegård sø 3, Kilen, Struer 2, vandhul v. Hvam 1, Skjern enge 3, Værnengene 4, Vonå 3, Venø 1, Helle sø 1, Flyndersø 1, Stubbergård sø 6, Hoager dam 1, Gødstrup sø 3 og Skarrild dambrug 1.

Årets første: 1 26/2 Bøvling klit (AKV).

Årets sidste: 2 3/9 Husby sø og 2 3/9 Kilen, Struer (PP).

Et sløjt år med en del færre fugle end de to foregående år - således (-Tipperne) i 1988: 101 og 1987: 80. Ingen sene fugle i 89!

Tinksmid (Tringa glareola).

Månedsfordelingen (-Tipperne):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Total
1	11	1	8	16								37

(KV, PP, TM, EE, OA, V, MJH, JC, NUP, AKV).

Iagtt. over 5 fugle: Kun 7 24/5 Husby sø (NUP), 7 13/8 Bøvling fjord (OA) og 6 18/8 Harbøre tange (OA, AKV).

Fra vnqlelokaliteten: 2 21/5 og 2 4/6 Borris hede (JC, KV) er alt!

Endnu et meget sløjt år med endnu færre fugle end i 1988 - således (-Tipperne) i 1988: 58, 1987: 207 og 1986: 86.

Mudderklire (Actitis hypoleucos).

Månedsfordelingen (Tipperne):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Total
4	336	1	106	64	6	1						518

(OO, LN, ET, KV, TK, TBV, CH, V, MJH, PP, OA, AKV).

Største forekomster:

Gødstrup sø: Ialt 360 iagtt.!! - 86 11/5, 75 14/5, 60 15/5, 25 20/5, 30 12/7, 17 30/7 og 15 17/8 (TK,TBV).

Flyndersø: 20 18/5 (CH) og 10-14 15/8 (LN).

Bøvling fjord: 18 25/7 og 5 15/8 (OA).

Totaler fra andre lokaliteter med flere obs.:

Harboøre tange 40, Grusgrav v. Rom 8, Kilen, Struer 7, Stadil fjorde 5, Skjern enge 5, Stubbergård sø 5 og Storådalen 8.

Årets første: 1 29/4 Skjern enge (KV).

Årets sidste: 1 8/10 Kilen, Struer (PP).

Et usædvanligt stort antal fugle iagttaget i 1989, hvilket primært skyldes det store materiale fra Gødstrup sø - antallet af iagtt. fra andre lokaliteter ligger kun en anelse over niveauet fra 1988. Meget koncentreret forårstræk i midten af maj.

Stenvender (Arenaria interpres).

Månedsfordelingen (-Tipperne):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Total
	1			8		29	78	20	1			137

Fordeling på lokaliteter:

Harboøre tange: 105 fugle - største: 1 19/2 - årets første, er tidligt! (V), 6 14/5, 8 28/7, 18 19/8, 4 10/9 og 1 17/10 - årets sidste (EØ, LH, V, MJH, OA, AKV).

Desuden: 1 21/5 og 1 15/8 Bøvling klit (AKV, OA), 8 juv 30/8 Handbjerg strand (CH) og 7-8 30/8 Råst strand, Vinderup (LN).

Ved havet: 1s 30/7 Vejlbjby klit (AKV), 7 17/8 Langerhuse (MJH), 2 20/8 Nymindegab strand (ET), 7r 9/9 Hvide Sande og 5n 9/9 Husby klit (EE) samt 2 22/9 Fjaltring strand (AKV).

Et år med pænt mange iagtt. - til sammenligning (-Tipperne) i 1988: 102 og 1987: 47.

Odinshane (Phalaropus lobatus).

Iagttagelser af 3 fugle - alle fra:

Harboøre tange: 1 hun 21/5 (CH, EØ, AKV), 1 juv 1/7 (CH) og 1 ad han 20/7 (MJH, AKV).

Et meget skuffende år, nu må bunden da være nået! Til sammenligning (-Tipperne) i 1988: 15, 1987: 23, 1986: 38 og 1985: ca 40.

Thorshane (Phalaropus fulicarius).

Iagttagelse af 1 fugl: 1n 15/10 Lyngvig (EE, PP, JHK).

Arten ses næsten årligt i amtet.

KJOVER: Stercorariidae.**Mellemkjove (Stercorarius pomarinus).**

Iagttagelser af 44 fugle. Alle nævnes:

1 imm s 5/8 Lyngvig (EE), 1 imm s 12/8 Lyngvig (EE), 7 13/8 Vejlbjby klit (AKV, JN), 2s 16/8 Grøm, Husby klit (PD), 1 juv s 17/8 Langerhuse (MJH), 1 imm rast 17/8 Harboøre tange (MJH), 2s 18/8 Vejlbjby klit (AKV, OA), 4s 19/8 Vejlbjby klit (AKV, OA, JN), 3s 20/8 Lyngvig (EE), 1s 20/8 Grøm, Husby klit (OA, LH), 3s 25/8 Vejlbjby klit (AKV), 1s Grøm, Husby klit (OA), 3n 26/8 Vejlbjby klit (JN, AKV, OA), 1 ad 27/8 Vejlbjby klit (JN), 1 ad rast 27/8 Krylen (ET), 1 imm rast 29/8 Harboøre tange (MJH), 1 ad 3/9 Vejlbjby klit (JN), 1n 3/9 Grøm, Husby klit (LH), 1 juv 4/9 Krylen (ET), 2 17/9 Vejlbjby klit (JN), 1 imm s 14/10 Vejlbjby klit (AKV), 1 imm s 14/10 Lyngvig (EE, OA), 1n 16/10 Lyngvig (JHK), 1 ad s 17/10 Lyngvig (EE), 1 juv s 21/10 Vejlbjby klit (JN, MJH), 1n 1s 22/10 Vejlbjby klit (AKV, OA) og 1n 22/10 Husby klit (JSP).

Til sammenligning 4 i 88, 15 i 87 og 8 i 86. De usædvanligt store forekomster langs hele Vestkysten slog således også markant igennem her i vort amt.

Almindelig Kjove

(Stercorarius parasiticus)

Iagttagelser af 594 fugle.

Forår: Alle iagtt.: 1n 14/5 Lyngvig (EE), 3n 1s 14/5 Vejlbjby klit (AKV), 1 ad 4/6 Harboøre tange (AKV) og 2n 1s 30/6 Vejlbjby klit (AKV).

Efterår: Mindst 3 ex.: 3 ad 13/7 Vejlbjby klit (AKV), 3n2s 15/7 Lyngvig (EE), 5n 17/7 Grøm, Husby klit (OA), 1n 2s 30/7 Lyngvig (EE), 3 30/7 Bøvling klit (PD), 4n 12s 30/7 Vejlbjby klit (AKV), 12s 31/7 Lyngvig (EE), 3n 5/8 Lyngvig (EE), 1n 12s 12/8 Lyngvig (EE), 1n 12s Vejlbjby klit (OA), 2n 5s 13/8 Lyngvig (EE), 8 13/8 Vejlbjby klit (AKV, MJH), 6s + 6-7r 15/8 Bøvling klit (OA), 6 15/8 Harboøre tange (MJH), 4n 6s 16/8 Grøm, Husby klit (OA), 7s 17/8 Langerhuse (MJH), 6r 17/8 Harboøre tange (OA, MJH), 1n 5s 18/8 Vejlbjby klit (AKV, OA), 4 19/8 Harboøre tange (V), 12n 27s 1r 19/8 Vejlbjby klit (AKV, OA), 21 19/8 Grøm, Husby klit (PD), 5s 19/8 Lyngvig (EE), 1n 3s 6r 20/8 Vejlbjby klit (AKV), 15 20/8 Trans (PP), 14n 13s 6r 20/8 Grøm, Husby klit (LH, OA), 7s 21/8 Langerhuse (MJH), 9s 22/8 Langerhuse (MJH), 3n 36s 2r 24/8 Grøm, Husby klit (OA), 2n/r 6s 25/8 Vejlbjby klit (AKV), 4n 19s 2r Grøm, Husby klit (OA), 7r 26/8 Harboøre tange (MJH), 3n 8s 2r 26/8 Vejlbjby klit (AKV), 13 27/8 Grøm, Husby klit (PD), 5r 27/8 Krylen (ET), 9r 28/8 Harboøre tange (MJH), 2n 2s 4r 29/8 Harboøre tange (MJH), 3n 1/9 Vejlbjby klit (AKV), 3r 1/9 Krylen (ET), 1n 2s 2/9 Lyngvig (EE), 3n 3/9 Grøm, Husby klit (LH), 1n 4s 3/9 Lyngvig (EE), 3 4/9 Krylen (ET), 25n 13s 9/9 Lyngvig (EE), 4n 1s 2r 10/9 Bøvling klit (OA), 7n 4s 2r 10/9 Lyngvig (EE), 10r 11/9 Krylen (ET), 6n 3s 2r 16/9 Langerhuse (MJH), 10s 17/9 Langerhuse (MJH), 2n 9s 20/9 Langerhuse (MJH), 1n 8s 24/9 Vejlbjby klit (AKV), 4 1/10 Krylen (CL, HLJ), 4s 22/10 Lyngvig (JHK, EE, ET).

Indre farvande: 1 ad 7/10 Lemvig havn (CH).

Til sammenligning 218 i 88 og 543 i 87. Et meget godt år, sikkert også som følge af den forøgede aktivitet ved havet.

Lille Kjove (*Stercorarius longicaudus*).

Årets eneste observation:

1 imm/lys juv s 20/8 Vejlby klit (AKV).

Storkjove (*Stercorarius skua*).

Alle iagttagelser nævnes:

3n 15/7 Lyngvig (EE), 1n 16/7 Vejlby klit (OA,LH), 1n 17/7 Vejlby klit (AKV), 1 20/7 Vejlby klit (AKV), 12n 20s 10r 30/7 Vejlby klit (AKV), 1s 30/7 Bøvling klit (PD), 1n 30/7 Lyngvig (EE), 1 31/7 Harbøre tange (JB), 4s 31/7 Lyngvig (EE), 2n 1/8 Vejlby klit (AKV), 1r 2/8 Vejlby klit (AKV), 3n 5/8 Lyngvig (JB,EE), 2 12/8 Lyngvig (JB), 1s 15/8 Bøvling klit (OA), 2s 16/8 Græm, Husby klit (OA), 1s 17/8 Langerhuse (MJH), 1n 18/8 Vejlby klit (AKV), 1s 19/8 Græm, Husby klit (PD), 6s 19/8 Lyngvig (JB,EE), 1n 20/8 Vejlby klit (AKV), 1n 1s 25/8 Vejlby klit (AKV), 1s 27/8 Græm, Husby klit (PD), 4s 22/10 Lyngvig (EE,JHK,PP), 1 3/11 Thorsminde (NUP), 1s 12/11 Vejlby klit (JN) og 1r 26/12 Hvide Sande (EE).

Ialt 86 fugle mod 16 i 88 og 36 i 87. Virkeligt fornemt!!

Læg iøvrigt mærke til observationen fra Vejlby klit med 42 fugle og decemberiagt. fra Hvide Sande. Storkjoven er en sjælden vintergæst hos os.

MÅGER: Laridae.

Dværgmåge (*Larus minutus*).

Iagtt. over 5 fugle nævnes:

30 2K 21/5 Vejlby klit (AKV), 5s 19/8 Vejlby klit (OA,AKV), 5s 18/8 Vejlby klit (AKV), 7s 19/8 Vejlby klit (OA), 23n 25/8 Vejlby klit (AKV), 9n 1/9 Vejlby klit (AKV), 12r 21/10 Hvide Sande (EE), 70s 22/10 Vejlby klit (AKV), 61s 22/10 Husby klit (JSP), 64s 22/10 Lyngvig (JHK,OA,EE).

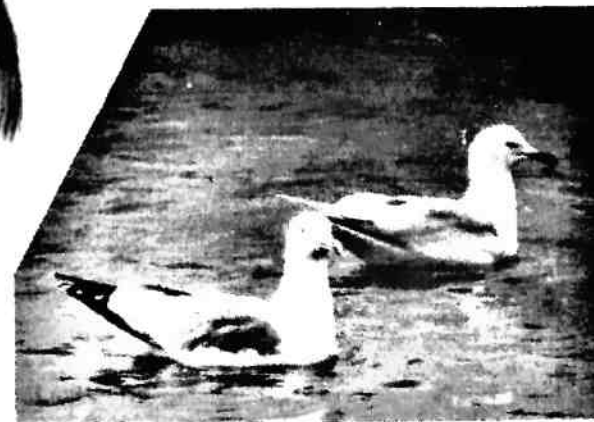
Indlandsiaqtt.: 3 ungfugle 2/6 Stubbergård sø (CH).

Ialt indsendt iagtt. af 313 fugle mod 434 i 88 og 1502 i 87.

Sabinemåge (*Larus sabini*).

Iagttagelser af 4 fugle mod 4 i 88 og 30 i 87:

2 juv 3/9 Græm, Husby klit (LH), 1 imm r/s 9/9 Hvide Sande (EE) og 1 juv n 16/9 Langerhuse (MJH).

Kumliens Måge i Thyborøn havn marts 1989 (AKV).

Hættemåge (*Larus ridibundus*).

243 14/1 Stadil fjerde (EF-tælling,AKV), 207 26/1 Harbøre tange (V), 318 19/2 Harbøre tange (V), 622 15/4 Stadil fjerde (EF-tælling, AKV), 600 24/4 Gødstrup sø (TK), 1696 19/8 Harbøre tange (V), 1380 18/9 Harbøre tange (V), 1900 16/10 Vest Stadil fjord (JHK), 435 17/10 Harbøre tange (V), 1000s 29/10 Vejlby klit (AKV) og 500 13/12 Harbøre tange (V).

Yngleoplysninger: Lille koloni Søndervese (tilbagegang) (AKV).

13000 par Sandøen, Felsted kog (JOC).

Forsvundet fra: Svellebusk i Stadil fjord og fra Mellemsø (AKV).

Stormmåge (*Larus canus*).

900 4/1 Vestersø, Lemvig (AKV), 850 4/1 Plet enge (AKV), 700 8/1 Fjaltring (AKV), 3274 14/1 Stadil fjerde (EF-tælling,AKV), 2300 15/1 Nissum fjord (AKV), 800 23/1 Bonnet (AKV), 1100 30/1 Heldum-Bonnet (AKV), 850 1/2 Ferring sø (AKV), op til 5000 ultimo januar Holmsland klit (EE), 350 1/2 Vesperne (AKV), 600 2/2 Fjaltring (AKV), 300 3/2 Gudum (AKV), 2000 19/2 Plet enge (V), ca. 3000 26/2 N. for Bøvlingbjerg (AKV), 300 27/2 Fjaltring (AKV), 2400s 29/10 Vejlby klit (AKV) og 4500 9/11 Fjaltring (AKV).

Yngleiaegttagelser: Min. 2 par Svellebusk, Stadil fjord (AKV) og en del par Refshalen, Thyborøn (AKV).

Sildemåge (*Larus fuscus*).

58n 26/3 Thorsminde-Høvsøre er årets første (AKV), 60n 23/4 Bøvling klit (AKV), 150s 30/6 Vejlbj klit (AKV), 210s 11/7 Vejlbj klit og 400r 25/7 Hvide Sande (EE).

Sølvmåge (*Larus argentatus*).

400r 15/1 Nisum fjord (AKV), 400s 29/1 Vejlbj klit (AKV), 400 29/1 havet v. Thyborøn-Langerhuse (AKV), 385 20/4 Nisum bredning (AKV) og 300s 5/11 Vejlbj klit (AKV).

Hvidvinget Måge (*Larus glaucooides*).

1 ad 19/2-12/3 Thyborøn havn (OA,AKV) - godkendt af SU (OA), 1 ad 18/3 Harbøre tange (V) - uden tvivl Thyborøn-fuglen (tilsendt SU?), 1 2K 18-21/3 Thyborøn havn (MJH,AKV) - godkendt af SU (MJH).

Kumliens Måge

(*Larus glaucooides kumlieni*).

1 ad 18-27/3 Thyborøn havn (AKV,JN,OA). Godkendt af SU (AKV). Første gang denne amerikanske race af Hvidvinget Måge er set her i amtet.

Gråmåge (*Larus hyperboreus*).

Alle iagttagelser nævnes:

Thyborøn havn: 2 4K 18/1 (JN), 1 ad 2 2K 25/2 (PC,JSC), 1 2K 18/3 (MJH), 1 2K 1 4K 21/3 (AKV), 2 2K 2 4K 24/3 (AKV), 1 ad 2 2K 24/3 (OA), 1 2K 21/4 (MJH), 1 2K 22/4 (AKV) og 1 1K 17/10 (AKV).

Andre lokaliteter: 1 1K N 22/10 Vejlbj klit (OA,AKV), 1 1K r 22/10 Høvsøre (Hans Pedersen via AKV), 1 1K N 6/12 Bøvling klit (PD).

Ialt iagtt. af 21 fugle mod 7 i 88 og 14 i 87. Det reelle tal er dog noget lavere, nok omkring 9 fugle.

Svartbag (*Larus marinus*).

Iagtt. over 50 fugle nævnes:

>75 29/1 Thyborøn havn (AKV), 90r 14/2 Thyborøn (AKV), ca. 80 fleste S 11/7 Vejlbj klit (AKV), ca. 300s 13/8 Vejlbj klit (AKV), 150 19/8 Harbøre tange (V), >300s 19/8 Grøm, Husby klit (PD), 195s 20/8 Grøm, Husby klit (OA), 80 18/9 Nisum bredning (V) og 158 17/10 Nisum bredning (V).

Indlandsiagtt.: 3 7+8/1 Gødstrup sø (TBV), 2 15/1 Gødstrup sø (TBV), 1 28/1-11/3 Gødstrup sø (TBV), 1 4/7-17/8 Gødstrup sø (TBV).

Ride (*Rissa tridactyla*).

Iagttagelser over 10 fugle nævnes:

9 ad 7 2K 8/1 Thorsminde havn (AKV), ca. 10 24/3 Thyborøn havn (AKV), 8n 41s 30/6 Vejlbj klit (AKV), 25 ad 11/7 Vejlbj klit (AKV), >750 13/7 Vejlbj klit (AKV), 22n 2s 14/7 Vejlbj klit (AKV), 13n 5s 1r 20/7 Vejlbj klit (AKV), 1050r 25/7 Hvide Sande (EE), mange (flokker på 20-40 mod syd) 30/7 Vejlbj klit (AKV), 41n 5/8 Grøm, Husby klit (OA), 13 6/8 Odbjerg strand (PD), 48r 15/8 Thorsminde (OA), 75r 17/8 Harbøre tange (OA), 20s 18/8 Vejlbj klit (AKV), 11 ad S 2 ad N 20/8 Grøm, Husby klit (LH), 17 ad 2 juv 27/7 Grøm, Husby klit (PD), 36n 2s 30/9 Vejlbj klit (AKV), 23n 4s 7/10 Vejlbj klit (AKV), 50n 14/10 Vejlbj klit (AKV), 16n 5s 14/10 Lyngvig (JSP), 27n 41s 15/10 Vejlbj klit (OA), ca. 50 15/10 Lyngvig (ET), 100n 16/10 Lyngvig (JHK), 15 16/10 Hvide Sande havn (JHK), 23n 22s 17/10 Lyngvig (JHK), ca. 50s 22/10 Lyngvig fyr (ET,JHK), 1080s 22/10 Vejlbj klit (OA,AKV), 10n 10/12 Bøvling klit (AKV).

TERNER: Sternidae.

Sandterne (*Gelochelidon nilotica*).

1 fouragerende 16/5 Haurvig, Holmsland klit (EE) er eneste iagtt.

Rovterne (*Sterna caspia*).

Ingen iagtt. i 1989!

Splitterne (*Sterna sandvicensis*).

Iagtt. over 100 fugle nævnes:

520n 23/4 Bøvling klit (AKV), 180n 4/5 Vejlbj klit (AKV), 550 14/5 Vejlbj klit (AKV), 2200s 16/8 Grøm, Husby klit (OA), 1600s 18/8 Vejlbj klit (OA,AKV), 838 19/8 Harbøre tange (V,EE), 1100s 19/8 Grøm, Husby klit (PD), 1300s 20/8 Vejlbj klit (AKV), 2300s 20/8 Grøm, Husby klit (OA), 1600s 24/8 Grøm, Husby klit (OA), 1200s 25/8 Grøm, Husby klit (OA).

Årets første: 1 rast 26/3 Fjandø (OA).

Årets sidste: 1n 16/10 Hvide Sande (OA,JHK).

Yngletælling: 1400 par Sandøen, Felsted kog (JOC).

Fjordterne (*Sterna hirundo*).

Årets første: 1 26/3 Fjandø (OA).

Øvrige: Flere hundrede 11/7 Harbøre tange (AKV), 2-300 r 25/7 Hvide Sande (EE), >25s 13/8 Vejlbj klit (AKV).

Årets sidste: 1 juv s 22/10 Vejlbj klit (OA).

Mulig yngel: 1-2 par 15/5 Husby/Nørre søer (EE).

Havterne (Sterna paradisaea).

Årets første: 1n 26/3 Thorsminde (AKV).

Øvrige: 540n 4/5 Vejlbj klit (AKV), 20 25/6 Harbøre tange (V), 5 2/8 og 10 6/8 Gødstrup sø (TBV) - de to sidste er indlandsobs.

Årets sidste: 2s 22/10 Vejlbj klit (AKV).

Ynglelagt: 30 par Ny Cheminovahul, Harbøre tange (AKV).

Hav-/Fjordterne (Sterna parasidaea/hirundo).

1750s 13/7 Vejlbj klit (AKV), 1800s 16/8 Grøn, Husby klit (OA), 3050s 18/8 Vejlbj klit (AKV), 1300s 20/8 Vejlbj klit (AKV), 2100s 20/8 Grøn, Husby klit (OA).

Dværgterne (Sterna albifrons).

Iagttagelser fra følgende lokaliteter:

Harbøre tange: 2 4/5 (PC,JSC), 6 25/6 (V), 5 ad 1/7 (OA), 7 16/7 (OA,LH).

Sdr. Lem vig: 2 8/5 (PP), 4 4/6 (LN), 3 13/6 (PP).

Nisum fjord: 4 4/5 (PC,JSC), 2 17/5 (PC,JSC), 17 17/7 (OA).

Felsted kog: 2 15/6 (LH).

Vest Stadil fjord: 2 27/5 (PD), 1 29/5 (ET).

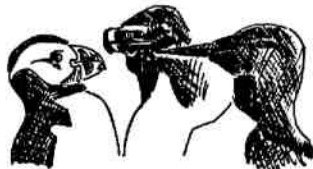
Yngleoptællinger: 13 par Harbøre tange (AKV), 28 par Bøvling klit (JOC), 2-3 par Hvide Sande (EE).

Sortterne (Clidonias niger).

Husby/Nørre sø: 10-12 par fik min. 6 juv (AKV,NUP,LH,EE,OA).

Øvrige: 1 3/9 Stubbergård sø (LN) - meget magert!

ALKEFUGLE: Alcidae.

Lomvie (Uria aalge).

Ialt 88 fugle med 17 22/1 Oddeund (PP) og 15n 17/10 Lyngvig (JHK) som største dage.

Bortset fra 3 7/1 Lem vig (AKV), 1 19/2 Nisum bredning (V), 1r 25/2 Felsted havn (LH) og 1r 26/2 Bøvling fjord (AKV) er resten fra havet.

Øvrige indsendere: JSP,EE, TM, PD, ET.

Alk (Alca torda).

3 levende og 6 oliedræbte er indrapporteret.

1r 26/2 Nisum fjord (AKV), 1n 15/10 Lyngvig (JSP), 1 s/r 22/10 Lyngvig (EE).

Alk/Lomvie (Alca torda/Uria aalge).

Ialt 1959 fugle - korrigeret for tydelige gengangere.

Alt i alt kunne det tyde på lidt flere alkefugle end de sidste par år. Efterårets første dukker op allerede d. 11/7 ved Vejlbj klit (AKV) - samme sted hele 25r 30/7 (AKV).

Trækdage over 100 ex.: 131 30/9 Vejlbj klit (AKV), 344 1/10 Vejlbj klit (AKV), 164 7/10 Vejlbj klit (AKV), 189 14/10 Vejlbj klit (OA,AKV), 233 15/10 Lyngvig (EE,JSP,JHK) - heraf 1 helt hvid!

Øvrige indsendere: MJH,JSP,JHK.

Søkonger (Alle alle).

Kun 10 fugle iagttaget + 1 død.

Langt under de seneste års forekomster! Alle nævnes:

1 22/1 Oddeund (PP), 3 1/10 Vejlbj klit (AKV), 1 7/10 Vejlbj klit (JN,AKV), 1 15/10 Vejlbj klit (AKV), 1 18/10 Lyngvig (EE,JHK,PP), 1 22/10 Husby klit (JSP), 1 29/10 Vejlbj klit (AKV), 1 26/12 Vest Stadil fjord (EE) - trækkende mod syd sammen med 20 Støre!

Desuden 1 død med indre olieforurening 14/12 ved Cheminova (MJH).

Lunde (Fratercula arctica).

Ingen obs. - kun 1 oliedræbt d. 23/3 Vrist (MJH).

Et år noget under normalen.

DUER: Columbidae.

Huldue (Columba oenas).

Alle iagttagelser nævnes:

3s 12/3 Ferring Sø (AKV), 1 12/3 Gjeller Sø (AKV), 2s 27/3 Vest Stadil Fjord (EE), 1 21/4 Ringkøbing (EE).

Endvidere følgende mulige yngelpar: 1 kurrede 10/6 ved Borbjerg Holmgård samt 1 9/7 Borbjerg Møllesø (PP).

Ringdue (Columba palumbus).

Alle iagttagelser nævnes. Det drejer sig udelukkende om forårsfugle:

Januar: 59 1/1 Viungård (PD), 200 1/1 Ulfborg Kirkeby (PD), min. 120 6/1 Stovbæk Krat (OO), 75 8/1 Gødstrup Sø (TBV), 110 14/1 Gødstrup

Sø (TBV), 80 29/1 Råsted (LH).

Februar: 450 12/2 Pallisbjerg (AKV), 200 13/2 Sevel (LN).

Marts: 140 18/3 Skalle Sø (LN), 95 21/3 Harbøre Tange (AKV), 210 24/3 Ulfborg (LH).

April: 400 1/4 Herning Golfbane (TK).

Tyrkerdue (*Streptopelia decaocto*).

Alle iagttagelser nævnes:

150 29/8 Holstebro, 180 11/9 Holstebro, 135 4/10 Holstebro (LH), 25 10/12 Gødstrup Sø (TBV). Det var alt.

Turteldue (*Streptopelia turtur*).

Iagttagelser af 7 fugle, alle nævnes:

1 29/4 Harbøre Tange (AKV), 1 15/5 Harbøre Tange (AKV), 1 15/5 Hvide Sande (EE), 1 15/5 Søndervig (EE), 1 21/5 Lyngvig (EE), 1s 27/5 Bundsbæk Mølle (EE), 1 rastende 8/9 Højmark (ET).

GØGE: Cuculidae.

Gøg (*Cuculus canorus*).

Årets første hørttes 4/5 ved Vind (LH), og den sidste "kukmand" er fra 12/9 Harbøre Tange (MJH).

UGLER: Tytonidae og Strigidae.

Slørugle (*Tyto alba*).

"Sidst i september sad 1 i flere uger i en ubenyttet staklade ved en gård nær Nr.Bork" (Meddelt af Peter Kristensen, Hurup til PP).

Kirkeugle (*Athene noctua*).

Alle iagttagelser nævnes:

1 par Sevel (LN), 1 par Ikast (BD), 1 par Isenvad med to unger, 1 druknede (BD), 1 par med to unger Sunds (BD), 1 par Borbjerg (EØ). 1 trafikdræbt ult.okt. ved Strandgården, Vest Stadil Fjord (ET).

Natugle (*Strix aluco*).

Alle iagttagelser nævnes:

1 par Ndr.Feldborg Pl. (OO, EØ), 1 par + 3 juv Borbjerg (PP), 1 4/5 og 1 20/5 Rydhave skov (LN), 1 par + 3 unger i ophængt rededekasse Ryde (PF), 1 hørt i Amtsgårdens skov i Ringkøbing 15/5 (ET), 1 23/3 Harreskov ved Høgild (TK), 3 11/7 Vegen Å, Holstebro (MK).

NATRAVNE: Caprimulgidae.

Natravn (*Caprimulgus europaeus*).

Alle iagttagelser nævnes:

Klosterheden: 3 territorier 12-14/6 (MJH,AKV).

Ulfborg og Stråssø plantager: 10 13/6 (PD), 10 15/6 (OA,LH), 2 17/6 (EE).

Stubberkloster plantage: 1 20/6 (LN).

Jyndeved/Harreskov plantager: 14 12/6 (NPB).

St. Nørlund plantage: 8-10 24/5 (BRS).

SEJLERE (Apodidae).

Mursejler (*Apus apus*).

De første er fra den 12/5 8 Struer (AKV) og den sidste er 1 18/11 Herning (CL,HLJ).

Massivt træk den 22/5 med 2-300 ved Søndervig (EE) og 900 nordtrækende ved Harbøre tange (MJH).

ISFUGLE: Alcedinidae.

Isfugl (*Alcedo atthis*).

I yngletiden er der følgende registreringer: Stubber å: ynglepar (LN), Hørbylunde: 1 11/6 (BD), Tvis å: 1 21/7 (NUP).

Udenfor yngletiden iagtt. fra følgende lokaliteter: Vandkraftsøen i Holstebro: jan, feb og juli (NUP,MK), Vegen å: feb, juli og dec (NUP, LH,MK), Skovlund pl.: aug (NUP), Præstegårdssøen i Borbjerg: aug - ringmærket (NUP), St. Ryde Mølle: dec (NUP,PF) - afløst, og det viste sig, at det var Borbjerg-fuglen fra august. Blåkilde: aug og okt (JHK), Høghøj-Tybvad dambrug ved Rækker Mølle: feb (KV), Hover å: okt (JB), Flynder å i Klosterheden: dec - ikke mindre end 4 fugle (AKV, JN), Stubbergård sø: aug (LN), Skalle sø: aug (LN) og Velling bugt: nov-dec (meddelt til ET).

Væsentligt flere fugle end året før.

BIÆDERE: Meropidae.

Biæder (*Merops apiaster*).

1 28/7 på træk nordover på Bjålum klit er eneste iagttagelse (TM).

HÆRFUGLE: Upupidae.

Hærfugl (*Upupa epops*).

Forår: 1 16-17/5 fouragerede på Cheminovas græsplæne!! (MJH).

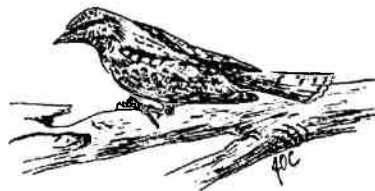
Efterår: 1 26-30/10 i villahave i Velling. Meget tillidsfuld. (JB).
1 28/11 Rindum. Blev set af indsenderens elev. Eleven forlod timen, så den udenfor og vendte herefter tilbage til timen, mens den fugle-interessererede lærer skulede ud ad vinduet! (ET).

Vinter: I Årsrapporten for 1988 omtaltes en meget sen iagtt. fra 2-3/12 i Skjern. Den 28/2 fandt Claus Lundby, Skjern en død Hærfugl i nærheden (sikkert trafikdræbt). Sådan endte den meget sene fugl sine dage. (TM, JHK).

SPÆTTER: Picidae.

Vendehals (*Jynx torquilla*).

Alle iagtt. nævnes. Det drejer sig udelukkende om maj/juni obs.:

1 1/5 Holmgård ved Borbjerg (PF), 2 4/5 Harreskov (CL,HLJ), 2 13/5 Jynde vad pl. (BD), 2 15/5 Høgildgård pl. (TK), 1 15/5 Hørbylunde (NPB), 1 28-30/5 ved Sdr. Felding (meddelt af H. Plöger) og 1 4/6 Borris hede (KV).

Yngleiagtt.: 2 par i redekasser Stoubæk krat (OO).

Grønspætte (*Picus viridus*).

Sammenfatning. Indrapporteret fra følgende lokaliteter:

Klosterheden: Risbæk 1 i marts (AKV), **Løvstrup pl.:** 1 hørt 27/3 (EE), **Dejbjerg pl.:** april (EE), **Hørbylunde:** 1 i april (BD), **Jynde vad pl.:** 1 i maj (BD), **Harreskov:** 3 i april (CL), **Høgildgård pl.:** 1 i marts (TK), **Birkebak pl. v. Skovsbjerg:** iagtt. (BRS), **Staulundvej i Haderup:** 1 i april (EØ), **Ndr. Feldborg pl.:** min. 3 par (EØ,OO), **Stoubæk krat:** 1 i mar, apr, aug, sept og okt - yngel ikke påvist (OO,EØ), **Østre pl., Holstebro:** 1-2 ses jævnligt (LH), **Vegenå, Holstebro:** 1 i mar-apr (LH,MK), **Gosmar egekrat, Vind:** 2 i marts og maj (LH), **Ulfborg Aktiepl.:** 2 i juni (LH), **Fuglsang, Vind:** 2 juv i juli (LH).

Sortspætte (*Dryocopus martius*).

Klosterheden: Iagtt. flere gange noget syd for Sønderby (skovridder Handberg til AKV).

Ndr. Feldborg pl.: 1 par. Yngleforsøg: Redekammer udmejslet, men ingen unger (LN,OO,EØ).

Høgildgård/Birkebak pl.: 3 faste territorier (BD,CL,NPB).

Hørbylunde: 1 par (han 30/4 og 1 par 15/5). (NPB,BD).

Påbøl (Nordre pl.): 1 26/2 og 2 12/3 (TM).

Borris hede: 1 21/5 (TM).

Stråsø pl.: 1 20/5 - 24/6 (PD).

Vind: 1 21/5 (LH).

Sdr. Feldborg pl.: 1 han 4/6. Der er nok tale om hannen fra Ndr. Feldborg pl. (OO,EØ).

Skarrild kratplantage: 1 12/10 (FT).

Sortspætten er i kraftig fremmarch i amtet i disse år. Hold øje med den i ældre bevoksninger af bøg og ædelgran. Arten er meget lydaktiv i forårsperioden.

Stor Flagspætte (*Dendrocopos major*).

1 26/1 og 2 29/1 Borris hede (KV) er eneste indsendelser. Trods dette er den almindelig i amtets nåleskove.

LÆRKER: Alaudidae.**Toplærke** (*Galerida cristata*).

Kun 3 indsendte iagttagelser, alle nævnes:
1 26/1 og 1 12/9 Herning midtby (SEE), 1 15/4 Herning by (TK).

Hedelærke (*Lullula arborea*).

Alle iagttagelser nævnes:

Mulige ynglefugle: 1sy 5/3 Ndr. Feldborg pl. (EØ), 1sy 27/3 Ndr. Feldborg pl. (OO), 1 15/4 Jyndeved pl. og 2 15/4 Høgildgård pl. (BD), 1 15/4 Høgildgård pl. (NPB), 2 30/4 og 4 4/5 Harreskov (CL), 1 4/5 Hjortsballe Høje (TBV), 1 13/5 Jyndeved pl. (BD), 1 12/6 Ulfborg pl. (PD), 1sy 17/6 Ulfborg pl. (EE), 1sy 17/6 Borbjerg pl. (PP), 1sy 24/6 Hørbylunde (NPB).

Trækfugle: 1 2/3 Harbøre tange (MJH), 1 5/3 Harbøre tange (AKV), 1sy 29+30/4 nord for Aulum, ikke hørt siden (EØ,OO).

Sanglærke (*Alauda arvensis*).

Årets første: 13 14/1 Vest Stadil fjord (LH), 3sy 9/2 Helle sø (LN).

Bjerglærke (*Eremophila alpestris*).

Alle iagtt. nævnes. Indsendt 202 fugle fra foråret 1989 mod 100 i foråret 1988, og ialt 177-202 fra efteråret 1989 mod 269 i efteråret 1988. Dette passer fint med flest fugle efteråret 1988 og foråret 1989.

Kun indsendt fra 3 lokaliteter:

Harbøre tange: 21 8/1, ca. 14 22/1, 21 28/1 og 16 29/1 (alle MJH), 25 29/1 (AKV), 18 4-6/2, 17 23/2 og 10 24/2 (alle MJH), 8 18/3 og 7 17/11 (begge V).

Stadil fjorde: 16 14/1 (PD), 32 14/1 (AKV), 4 6/5 (LH), 8 8/10 (EE), 3 8/10 (ET), 10-20 17/10 og 30-40 18/10 (begge EE), 30 18/10 (CH), min. 19 18/10 18/10 (OA), 8r 19/10 (JSP), ca. 20 18/11 (ET), 40-45 14/12 (EE).

Lynøvig Fyr: 2 18/10 (JHK).

SVALER: Hirundinidae.**Digesvale** (*Riparia riparia*).

Årets første: 3 2/4 Stubbergård sø (LN).

Årets sidste: 3 13/10 Herning Golfbane (TK).

En stor forekomst: 1000 overnattende 12/8 Husby sø (NUP).

Yngleforekomster: Brdr. Christensens grusgrav v. Brandevej: 185

huller (NPB). Marius Christensens grusgrav v. Ejstrupholmvej: 24 huller (NPB). Vejlbjby grusleje: 3-4 ynglepar (AKV). Årup v. Hanning: 2 huller (ET). Grusgrav Hedeagervej, Borbjerg: 3-5 ynglepar (PF).

Landsvale (*Hirundo rustica*).

Årets første: 2 2/4 Borbjerg Møllersø (PP).

Årets sidste: 1 28/10 Sandene (EE).

Største forekomster: 4000 12/8 Husby sø, fløj til overnatning i rørene (NUP), 1800 nordtrækkende!! 10/9 Vejlbjby og Harbøre (OA).

Bysvale (*Delichon urbica*).

Årets første: 2 30/4 Værnengene (JHK).

Årets sidste: Ingen!

PIBERE OG VIPSTJERTER: Motacillidae.**Skovpiber** (*Anthus trivialis*).

Årets første: 2 19/4 Rindum (ET). Eneste indsendelse!

Engpiber (*Anthus pratensis*).

Årets første: 1 8/1 Thorsminde (AKV).

Endvidere: 73 ynglepar Harbøre tange (V).

Skarpiber (*Anthus spinoletta littoralis/petrosus*).

Max. tal fra følgende lokaliteter:

Thyborøn	3-4 19/2 (OA)	Thorsminde	15 8/10 (EE)
Harbøre tange	>10 21/10 (AKV)	Lynøvig Fyr	2 16/10 (JHK)
Hvide Sande	8-10 9/9 (EE)	Bovbjerg	5 28/10 (SA)

Gul Vipstjert (*Motacilla flava flava*).

Årets første: 1 22/4 Værnengene (EE).

Yngleforekomster: 10-15 par Skjern enge (TM), 24 par Harbøre tange (V).

Flokk over 10: 10 4/5 Bøvling fjord (AKV), 12 11/5 Gødstrup sø (TK) og 17 14/5 Værnengene (EE).

Nordlig Gul Vipstjert (*Motacilla flava thunbergi*).

Alle iagtt. nævnes: 3 14/5 Værnengene (EE), 14 14/5 Gødstrup sø (TBV), 1 16/5 Vejlbjby grusleje (MJH) og 2 17/5 Harbøre tange (MJH).

Gulhovedet Gul Vipstjert (*Motacilla flava flavissima*).
1 20/5 Skjern enge (TM) og 1 han 20/5 Husby sø (NUP, JOC).

Citronvipstjert (*Motacilla citreola*).
Se APPENDIX I.

Bjergvipstjert (*Motacilla cinerea*).
Yngleforekomster: 1 par dambrug v. Hover å (JB), 1 par Vegen å v. Holstebro Museum (LH, LN), 1 par Brødbæk v. Borbjerg (PF), 1 par Kærgårdsmølle (meddelt til AKV).
Endvidere: Spredte iagtt. af enkelte fugle (JHK, ET), dog 3-4 9/5 Vegen å (EØ).

Hvid Vipstjert (*Motacilla alba alba*).
Årets første: 1 6/3 Borbjerg (PP) og 1 6/3 Skarrild (FT).
Store forekomster: 70 9/8 og 150 27/8 Herning Golfbane (TK).

Sorttrygget Hvid Vipstjert (*Motacilla alba yarellii*).
1 han 26/3 Holmen, Nissum Fjord, 1 han 1 hun 3/4 Holmen, Nissum Fjord, 1 hun 9/4 Harboøre tange (alle AKV), 1 han 12/4 Nissum fjord (PC), 2 Holmen og 9 Bøvling klit v. Nissum fjord d. 15/4, 1 hun 22/4 Thyborøn, 1 hun 23/4 Thorsminde, 1 han 1 hun 4/5 Bøvling klit (alle AKV).

Helt usædvanligt mange iagtt. af denne britiske race!!!

VANDSTÆRE: Cinclidae.

Vandstær (*Cinclus cinclus*).

Alle iagttagelser nævnes:

Flynder å, Klosterheden: 4 31/12 (JN, AKV). **Vegenå, Holstebro:** 1 7/1 og 22/1 (LH), 3 5/3 (MK). **Borbjerg Møllersø:** 1 8/1 og 25/3 (PP), 1 i dec (PF). **Store Ryde Mølle:** 3 i dec, ringmærket (PF). **Gødstrup sø:** 1 27/1 (PP), 1 sang 26/3 og 30/3 (CL, HLJ). **Hover å:** 2 8/1 v. dambrug (EE), 1 11/11 og 16/12 (JB), 1 21/12 (EE). **Tylvad dambrug, Rækker Mølle:** 1 7/1 (JHK). **Elbæk:** 1 8/1 (BD). **Flyndersø:** 1 14/1 (LN). **Stubber å:** 1 14/1 og 11/11 (LN). **Kilen, Struer:** 1 18/11 (LN).

DROSSELFUGLE: Turdinae.

Nattergal (*Luscinia luscinia*).

Alle iagttagelser nævnes:

Horn sø: 2 sang 1/6, ikke hørt siden (AKV). **Hellegård ådal:** 1 20/5 (LN). **Holmgård, Borbjerg:** 1 8/6 (LN) og 1 10/6 (PP), **Præstegård sø, Borbjerg:** 1 ringmærket 27/7 (NUP). **Ryde:** 1 ringmærket 6/9 (NUP, PF). **Tvis Mølle:** 1 sang 18/6 (NUP). **Blåkilde:** 1 hørt næsten dagligt fra 19/5 til 24/6 (JHK).

Blåhals (*Luscinia svecica*).

1 han 6/5 Plet enge (JN), 1 han 15/5 Husby sø (EE), 1 han 15/5 Harboøre tange (AKV) og 1 han syngende 21/5 Vejlbj (AKV).

Husrødstjert (*Phoenicurus ochruros*).

1 20/3 Vest Stadil fjord (EE), 1 1/4 Nordssø Camping (JHK), 1 sy 15/5 Lind by (TK), 1 sy Ringkøbing Tømmerhandel (ET), 1 han 5/7 Ikast (BD), 1 par 14/7 Vinderup Tømmerhandel, i gang med 2. kuld (LN).

Rødstjert (*Phoenicurus phoenicurus*).

2 lidt sene iagtt. nævnes:

1 14/10 Vejlbj (AKV) og
1 15/10 Hvide Sande (EE).

Sortstrubet Bynkefugl (*Saxicola torquata*).

1 han 25/2 Thorsminde, lidt tidlig (LH), 1 han 2/4 Hvide Sande (EE), 1 han 29/4 Bjålum klit (TM).

Stenpikker (*Oenanthe oenanthe*).

Årets første: 3 hanner 22/3 Husby klit (JB), 1 25/3 Vest Stadil fjord (EE).
Årets sidste: 1 14/10 Vejlbj klit (OA, AKV) - lidt småsen.

Ringdrossel (*Turdus torquatus*).

Sammenstilling af alle iagttagelser.

Ialt kun 41 fugle mod 120 i 1988 og 119 i 1987.
(FT, PP, PL, LH, TBV, AKV, MJH, EE, ET, V)

Månedsfordeling: Mar 2, apr 35, maj 2, sep 2.

Indlandsiagtt.: 1 hun 12/3 Gødstrup sø, lidt tidlig (TBV), 1 2/4 Borbjerg Møllersø (PP), min. 4 23/4 Vind hede (PL), 2 hanner 29/4 Holstebro (LH) og 1 han 4/5 Skarrild (FT).

Solsort (*Turdus merula*).

Holstebro Dagblad kunne så tidligt som 17/1 meddele, at en Solsort havde bygget rede og lagt 2 æg i en stald ved Struer Skolehjem.

Ellers skal bare nævnes en albino juv i Holstebro 12/7 (se Sandeviften 3/89).

Sjagger (*Turdus pilaris*).

Flokke på min. 500 nævnes:

600 23/4 Skarrild, 1.000 30/4 - 7/5 Engesvang mose, set fra DSB-tog, 750 7/5 mellem Ikast og Herning, set fra tog (alle ET), 700 7/5 Herning Golfbane (TK).

Yngleiagtt.: 5-6 par 11/5 Vejrum Kirke, Struer og "flere par" 11/5 Ausumgård, Struer (PP), 1sy 20/5 Rydhavne skov (LN), "flere par" 3/6 Pallisbjerg og 6 10/6 Nr. Esp dambrug (EE), 1 juv 11/6 Stenholt skov (NPB).

Vindrossel (*Turdus iliacus*).

Iagttagelser over 20 nævnes:

60 9/4 Østre plantage, Holstebro (LH), 40 7/10 Søndervig (EE).

SANGERE: Sylviinae.**Grashoppesanger** (*Locustella naevia*).

1986:40, 1987:28, 1988:18, 1989:21 iagtt. af syngende hanner.

Syngende hanner: 1 10/5 Skovlund pl. (NUP), 1 10/5 Helle sø (CH), 1 15/5 Tvis å v. Holstebro (NUP), 1 15/5 Høgildgård pl. (TK), 1 17/5 Nørre sø (EE), 3 20/5 Campingpladsen v. Skjern (JHK), 5-7 23/5 Skyggehal (NPB), 1 24/5 Brohus bro v. Hodsager (EØ), 1 28/5 Stadil Kirke (EE), 1 7/6 Bækmarksbro (AKV), 1 13/6 Hellegård ådal (EØ), 1 13/6 Brohus v. Hodsager (OO), 1 18/6 Hellegård ådal (LN), 1 25/6 Vest Stadil fjord (EE) og 1 12/7 Fuglsang v. Vind (LH).

Ringmærkninger: 1 ad 4/7 Skovlund pl. og 2 juv Skovlund pl. Her var der tale om 2 juv, hvor vingefjerene ikke var udvoksede - de må være udrukede på stedet (NUP).

Flodsanger (*Locustella fluviatilis*).

1 syngende han 31/5 Nordsiden af Vandkraftsøen v. Holstebro, opholdt sig i området i ca. 10 dage (NUP).

Iøvrigt hørt af LH, EØ, LN, PP.

Savisanger (*Locustella luscinioides*).

1 sy. 17-18/6 Sidselbjerg v. Vest Stadil fjord (EE, LN, CH).

Vandsanger (*Acrocephalus paludicola*).

Se APPENDIX I.

Sivsanger (*Acrocephalus schoenobaenus*).

Årets første: 5 sy. 4/5 Bøvling fjord (AKV).

Kun 2 indsendelser på Sivsanger!

Kørsanger (*Acrocephalus palustris*).

1986: 56, 1987: 59, 1988: 25, men i 1989 hele 105 iagtt. - flot!!
Et fint år med Kørsanger, men det skyldes nok den fine sommer, eller øget aktivitet af visse personer!!

Ved en gennemgang af lokaliteterne bør nævnes en del:

Harbøre tange, Lemvig sø, Resenkær, Kærgårdsmølle, Stubbergård sø, Hellegård ådal, Præstegård sø, Borbjerg Mølle, Vandkraftsøen og Vegen å v. Holstebro, Ådale ved Bækmarksbro og Møborg, Felsted kog, Husby og Nørre søer, Vest Stadil fjord, Stadil fjord, Vonåen, Narrisbøl å v. Tarm, Herning Golfbane, Høgildgård og Fjederholt å v. Brandevej.

(NUP, JHK, EØ, EE, OO, TK, OA, BD, NPB, LN, PP, CH, AKV).

Rørsanger (*Acrocephalus scirpaceus*).

Årets første og eneste indsendte: 1 sy 8/5 Vonåen (ET).

Gulbug (*Hippolais icterina*).

Årets første: 1 16/5 Rindum (ET).

Gærdesanger (*Sylvia curruca*).

Årets første: 1 13/4 Sevel by (LN).

Tornsanger (*Sylvia communis*).

Årets første: 1 sy 8/5 Vonå, Vesterhede (ET).

Årets sidste: 1 r 12/9 Nr. Lyngvig (ET).

Havesanger (*Sylvia borin*).

Ingen indsendelser!!

Munk (*Sylvia atricapilla*).

Årets første: 1 sy 19/4 Holstebro (ET).

Årets sidste: 1 5/11 Skovlund pl., Holstebro (NUP).

Hvidbrynet Løvsanger (*Phylloscopus inornatus*).

Se APPENDIX I.

Skovsanger (*Phylloscopus sibilatrix*).

1986: 23, 1987: 45, 1988: 50 og 1989: 47.

Max. tal fra følgende lokaliteter:

Blåkilde: 2 23/5 (JHK). Sdr. Plantage, Holstebro: 1 27/5 (LH). Ndr. Feldborg pl.: 3 18/5 (EØ). Husby pl.: 3 28/5 (EE). Høgildgård pl.: 8 sy 27/5 (NPB). Jyndeved pl.: 1 13/5 (BD). St. Nørlund pl.: 1 14/5 (BD). Hørbylunde: 10 15/5 (NPB, BD). Birkebak pl.: 1 10/6 (BD). Stenholt skov: 8 11/6 (NPB). Rydhave skov: 1 20/5 (LN). Lemvig: 1 23/5 (AKV). Bur: 1 sy 20/5 (OA). Ulfborg Aktiepl.: 1 11/6 (LH). Husby sø: 1 20/8 ringmærket (NUP).

Gransanger (*Phylloscopus collybita*).

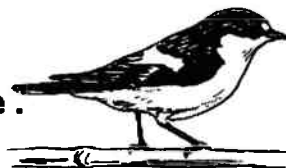
Årets første: 1 sy 22/3 Blåkilde, Tarm (JHK). Ret tidligt!

Løvsanger (*Phylloscopus trochilus*).

Årets første: 1 sy 13/4 Borbjerg (PP). Endvidere iagtt. d. 15/4 i Birkebak pl., Jyndeved pl. og ved Skalle sø (TBV, TK, BD, LN).

Fuglekonge (*Regulus regulus*).

Nogle traktal: 30 7/10 Søndervig (EE), >40 8/10 Vejlbj og >30 14/10 Vejlbj (AKV).

FLUESNAPPERE: Muscicapinae.**Grå Fluesnapper** (*Muscicapa striata*).**Alle iagttagelser nævnes:**

7 15/5 Hørbylunde (BD), >35 21/5 Vejlbj (AKV), 1 9/6 Schuberts Pl. (ET), 3 12/6 Jyndeved Pl. (BD), 7 12/8 Volstrup Skov (LH), 1 3/9 Skarrild (ET).

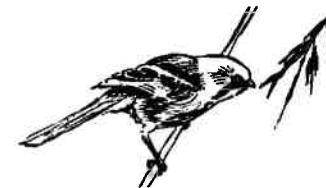
Yngleiagtt.: 1 par m. 5-6 unger Højmark Skole (ET).**Lille Fluesnapper** (*Ficedula parva*).

Kun een iagttagelse og det var endda på en DOF-ekskursion: 1 24/9 Lyngvig Fyr (EE).

Broget Fluesnapper (*Ficedula hypoleuca*).**Alle iagttagelser nævnes:**

1 30/4 Hvide Sande, Årets første (EE), 1 han 11/5 Hørbylunde (BD),

3 15/5 Hørbylunde (BD), 1 rastende 12/9 Nr. Lyngvig (ET), 1 juv 24/9 Harboøre Tange (AKV).

TIMALIER: Timaliinae.**Skøjmejse** (*Panurus biarmicus*).

Sidste år ingen iagttagelser, men 1989 er et meget flot år med denne smukke og særprægede fugl.

Alle iagttagelser nævnes:

1 han 21/4, ringmærket og 7 19/7 hvoraf 4 ringmærket, alle Husby Sø og alle (NUP), min. 6 2/6 Feldsted Kog, yngel (EE), 3 3/6 Husby Sø (NUP), 3 medio juni Stauning Havn (TM), 1 han + 1 juv 25/6 Harboøre Tange (V), min. 6 heraf 1 han 8/7 Feldsted Kog (OA), 8 12/8-13/8 Husby Sø hvoraf 5 ringmærket, 1 senere d. 5/11 afløst på Mors (NUP), 3 20/8 heraf 1 ringmærket Husby Sø (NUP), >3 heraf 1 juv han 20/8 Harboøre Tange (AKV), 5 3/9, 4 17/9 og 5 2/10 alle Husby Sø (NUP), 2 17/10 Vest Stadil Fjord (EE), 18 5/11 Husby Sø (NUP), 3-5 29/12 Feldsted Kog (PP, LH, OA).

HALEMEJSER: Aegithalidae.**Halemejsere** (*Aegithalos caudatus*).**Alle iagttagelser nævnes:**

2 nordlige 12/3 Høgildgård Pl. "i gang med redebygning" (CL), 4 19/3 Høgildgård Pl. (TK), 1 26/3 Birkebak Pl. (CL), 2 26/3 Birkebak Pl. "ifærd med redebygning i 75 cm høj Thuja" (NPB), 2 2/4 Hørbylunde (BD), 2 15/5 Hørbylunde (BD, NPB), 12 31/10 Velling (JB), 2 sydlige 10/12 og 20 sydlige 19/12 Blåkilde (JHK).

MEJSER: Paridae.

Intet materiale indkommet!

SPÆTMEJSER: Sittidae.**Spætmejsere** (*Sitta europaea*).**2 gode Spætmejselokaliteter er:**

Volstrup Skov med >8 12/8 (LH) og Hørbylunde med 10 30/4 (BD).

Yngleiagtt.: 1 par Holstebro Museum (LH), 1 par Amtmandens have, Ringkøbing (EE).

Andre Spøtmejselokaliteter er: Vegenå, Holstebro og Holstebro Anlæg (LH), Høgildgård Pl. og Herning Golfbane (TK), Ndr.Feldborg Pl. og Kilde sv. for Aulum (OO) og Borbjerg Holmgård (PP).

TRÆLØBERE: Certhiidae.

Træløber (*Certhia familiaris*).

Alle iagttagelser nævnes:

1 24/2 Helle Sø (LN), 2 26/3 Flyndersø (CH), 1 9/4 Stovbæk Krat (OO), 7 30/4 Hørbylunde (BD), 1 1/5 Klosterheden (MJH), 3 15/5 Hørbylunde (NPB), 1 8/6 Borbjerg Møllersø (PP), 1 10/9 Volstrup Skov (LH), 1 18/11 Præstegård Sø, Borbjerg, ringmærket og 1 29/12 Skovlund Pl., Holstebro, ringmærket (NUP).

PUNGMEJSER: Remizidae.

Pungmejse (*Remiz pendulinus*).

Alle iagttagelser nævnes:

2 lokaliteter skiller sig ud, nemlig Skalle Sø og Husby Sø.

2 3/6 Skalle Sø, byggede rede (LN), 1 rede 2/7 Borbjerg (LN), 1 3/7 Skalle Sø, her lå hunnen og rugede, 2. ynglefund i amtet (LN), 1 rede med tud 5/7 Skalle Sø (LN, EØ), 2 ad 23/7 Husby Sø, den ene var ringmærket i Sverige (NUP), 35-40 12/8-13/8, 16-18 20/8, ca. 20 3/9, 15 15/9, 22 17/9 og 7 2/10 alle Husby Sø og alle (NUP).

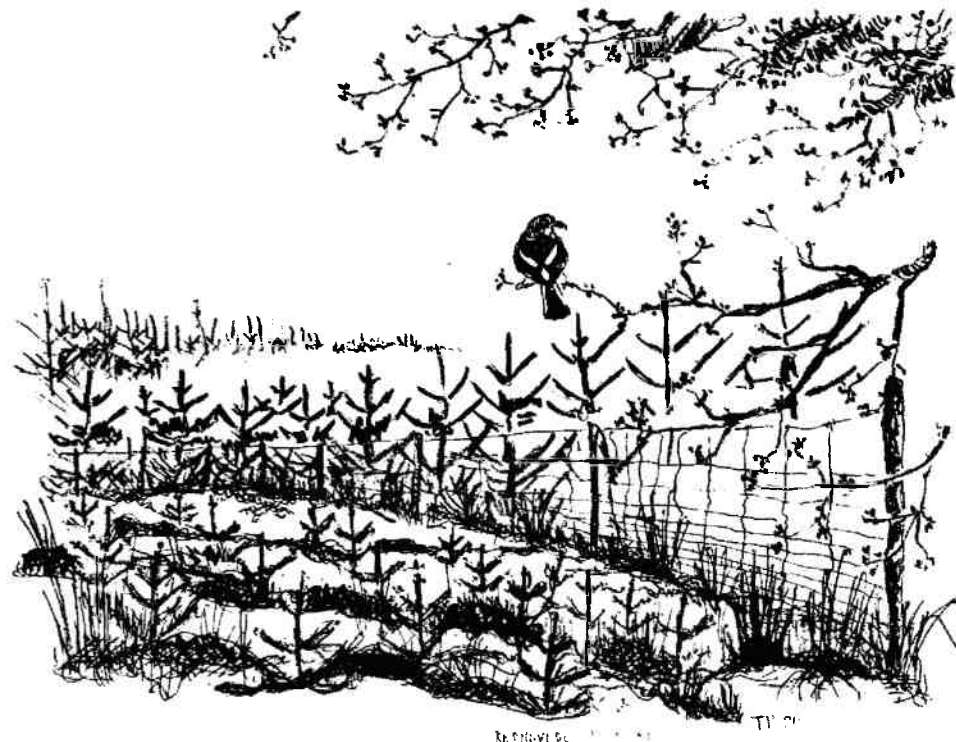
Der er i løbet af efteråret ringmærket ialt 32, 5 ad og 27 juv. (NUP).

PIROLER: Oriolidae.

Pirol (*Oriolus oriolus*).

1 hun 10/6 Hvide Sande, ikke udfarvet (EE).

TORNSKADER: Laniidae.

Rødrygget Tornskade (*Lanius collurio*).

Kun 2 iagttagelser af ynglepar: 1 par Stråssø Pl. (LH), 1 par Hørbylunde (NPB).

Iagtt. der tyder på yngel: 1 4/6 Sdr.Feldborg Pl. (OO), 9 12/6 Jyndeved-Harreskov Pl. (NPB), 1 17/6 Borbjerg Skovpart (PP), 1 18/6 Stovbæk Krat (OO), 2 2/7 Borris Hede (OO).

Stor Tornskade (*Lanius excubitor*).

1983:16, 1984:26, 1985:60, 1986:70, 1987:45, 1988:46.

Iagttagelser der tyder på yngel: 3 2/7 Borris Hede heraf 1 juv (OO), 1 23/7 Borris Hede (JC).

Endvidere 50 andre iagttagelser: (iagtt. >1 nævnes): 2 23/3 Birkebæk

Pl. (CL, HLJ), 2 23/3 Harreskov (CL, HLJ), 2 1/4 Oustrup Hede (OO), 2 4/7 Skarrild (FT), 5 28/12 Borris Hede (TM).

Rødhovedet Tornskade (*Lanius senator*).

1 14-15/5 Vejlby Klit (AKV, CH, MJH).
Beskrivelse tilsendt SU og godkendt (AKV).

KRAGEFUGLE: Corvidae.

Nøddekrige (*Nucifraga caryocatactes*).

Kun een iagttagelse indsendt: 1 14/9 Vestre Pl., Holstebro (NUP).

Råge (*Corvus frugilegus*).

Holstebro: 4 kolonier: 27 reder Vegenå, 45 reder Struervej, 11 reder Sygehuset, 74 reder Holstebro Anlæg. (LH), Ringkøbing: 296 reder Alkjær Lukke (EE), Ikast: 3 kolonier: 248 reder Højris, 20 reder Remmevej I og 33 reder Remmevej II. (NPB).

Råge/Allike (*Corvus monedula/frugilegus*).

1.480 til overnatning i Holstebro 14/8 (LH).

Sortkrage (*Corvus corone corone*).

Kun indsendt iagtt. af 16 fugle mod 1988:18, 1987:28, 1986:29 og 1985:34.
(EE, JC, JHK, OO, LH, ET, NPB, AKV).

Ravn (*Corvus corax*).

Flest iagttagelser fra Volstrup Skov hvor arten yngler (LH, PP, LN).
Desuden: 1 9/3 Sevel By (LN), 1 11/5 Hørbylunde (BD), 1 21/6 Rydhave Skov (JL), 1 6/10 syd for Kibæk (FT), 2 10/9 Handbjerg (LH), 1 24/9 Holstebro (LH).

STÆRE: Sturnidae.

Stær (*Sturnus vulgaris*).

Årets første og iagtt. >2.000 nævnes:

Årets første: 11 1/1 Herning Golfbane (TK).

3.000 23/7 Herning By (TK), 15.000 15/8 Nørre Sø (PD), 2-3.000 Skjern Enge (TM), 3.100 10/10 Skjern Enge (TM), 5.000 14/10 Skjern Enge

(ET), 2.000 15/10 Feldsted Kog (OA), 2.500 16/10 Vest Stadil Fjord rundt (JHK, PP), 2.000 16/10 Hvide Sande (JHK), 12.000 18/10 Nr. Lyngvig (OA, JHK), 10.148 20/10 Nr. Lyngvig (JHK), 7.100 29/10 Skjern Enge (TM).

SPURVE: Passeridae.

Gråspurv (*Passer domesticus*).

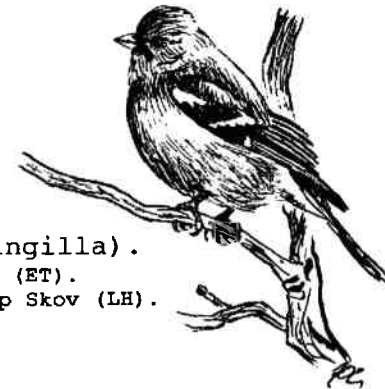
En albino Gråspurv 29/9 Holstebro (LH).

FINKER: Fringillidae.

Kvækerfinke (*Fringilla montifringilla*).

Efterårets første: 4-5 1/10 Skjern Enge (ET).

Eneste større iagtt.: 500 17/12 Volstrup Skov (LH).

Grønirisk (*Carduelis chloris*).

Flokke >100 nævnes:

140 4/1 Plet Enge (AKV).

Stillits (*Carduelis carduelis*).

Iagttagelser >10 nævnes:

25 1/1 Viungård (PD), 40 9/1 Rindum (ET), 30 30/1 Skarrild (FT), 10 16/3 Borbjerg Møllersø (PP), 27 2/4 Borbjerg Møllersø (PP), 30 30/8 Højmark (ET), 21 20/12 Blåkilde (JHK).

Iagtt. der tyder på yngel: 1 sy. 23/4 Borbjerg Holmgård (PP), 2 15/5 Møllersøen i Klosterheden (MJH).

Grønsisken (*Carduelis spinus*).

Flokke >50 nævnes: 80 8/10 Vind (LH).

Yngleiagtt.: min. 1 par 11/6 Ulfborg Aktiepl. (LH).

Tornirisk (*Carduelis cannabina*).

Årets første: 1 sy. 27/3 Sevel By (LN).

Årets sidste: 25s 20/10 Lyngvig Fyr (JHK).

Endvidere bør to flokke nævnes: 150 12/4 Vesterhede, Vonå (ET) og 120 2/7 Felsted Kog (OA).

Bjergirisk (*Carduelis flavirostris*).

Max. tal fra følgende lokaliteter nævnes:

<u>Harbøre Tange:</u>	60	4/11 + 9/11	(JN, MJH).
<u>Nisum Fjord:</u>	120	29/12	(LH, OA).
<u>Pallisbjerg:</u>	250	26/3	(OA).
<u>Vest Stadil Fjord:</u>	320	14/1	(PD, AKV).
<u>Stadil Fjord:</u>	300	19/11	(OA).
<u>Skjern Enge:</u>	200	10/2	(TM).
<u>Ferring Sø:</u>	100	1/2	(AKV).

Gråsiskan (*Carduelis flammea*).

Flokke >25 nævnes:

49 1/1 Viungård (PD), 25 12/9 Nr. Lyngvig (ET).

Ynglelagt.: 5 4/6 Sdr. Feldborg Pl. (EØ).**Hvidsiskan** (*Carduelis hornemanni*).

Alle iagttagelser nævnes: 1 4/1 Plet Enge (AKV).

Lille Korsnæb (*Loxia curvirostra*).

Iagtt. >15 nævnes: 22 7/1 Stoustrup (JC), 75 30/12 Klosterheden (LN), 22 31/12 Overby, Sdr. Felding (JHK).

Karmindompap (*Carpodacus erythrinus*).

Alle iagttagelser nævnes:

1 2/6 Søndervig (EE), 1 imm. han 18/6 Harbøre Tange (AKV, JN), 2 imm. han 20/6 Harbøre Tange (AKV), 2 25/6 Harbøre Tange (JN), 1 sy. 2K han 1/7 Harbøre Tange (OA), 1 imm. han 8/7 Harbøre Tange (AKV).

Dompap (*Pyrrhula pyrrhula*).

Iagttagelser >5 nævnes:

5 29/1 Dejbjerg Pl. (EE), 5 29/1 Borris (EE), 6 9/2 Blåkilde, Tarm (JHK), 7 14+17/2 Bork, Sommerhusby (ET), 5 11/3 Herning Golfbane (TK), 7 19/3 Høgildgård Pl. (TK), 13 29/10 Vind (LH), 12 25/11 Herning Golfbane (TK).

Kærnebider (*Coccothraustes coccothraustes*).

Sammenstilling af alle iagttagelser.

Ynglepar: 1 par Høgsvig, Sdr. Felding (JHK), 1-2 par Vegenå, Holstebro (LH), 1 par Brejninggård, Spjald (EE), 3-4 par Ndr. Feldborg Pl. (OO, EØ), 2-3 par Høgildgård Pl. (TK), 2-3 par Stovbæk Krat (OO), 2-3 par Hørbylunde (BD), 1 par Birkebæk Pl. (BD).

Endvidere ca. 25 iagttagelser fra det meste af amtet. Dog skal nævnes 30 ringmærket 22/1-26/4 Mejdal, Holstebro (NUP).

VERLINGER: Emberizidae.**Laplandsværting** (*Calcarius lapponicus*).

Max. tal fra følgende lokaliteter nævnes:

<u>Harbøre Tange:</u>	15	17/10	(V).
<u>Plet Enge:</u>	2	4/1	(AKV).
<u>Gjellerodde:</u>	3	11/1	(AKV).
<u>Vest Stadil Fjord:</u>	3	18/10	(EE).
<u>Husby Sø:</u>	3	16/9	(NUP).

Det var et magert år!

Snespurv (*Plectrophenax nivalis*).

Max. tal fra følgende lokaliteter nævnes:

<u>Harbøre Tange:</u>	49	3/12	(MJH).
<u>Høvsøre:</u>	40	26/2	(AKV).
<u>Ferring Sø:</u>	50	1/2	(AKV).
<u>Fjandø:</u>	100	25/2	(LH).
<u>Vest Stadil Fjord:</u>	510 !!	14/1	(AKV).
<u>Sandene:</u>	25	1/1	(EE).
<u>Nr. Lyngvig:</u>	33	17/10	(JHK, PP).
<u>Hvide Sande:</u>	50	15/3	(BD).
<u>Skjern Enge:</u>	70	23/11	(TM).

Gulspurv *Emberiza citrinella*).

En pæn flok på 120 8/3 Herning Golfbane (TK) bør nævnes.

Bomlærke (*miliaria calandra*).

Iagttagelser >25 nævnes:

35 7/1 Tylvad Dambrug, Rk. Mølle (JHK), 70 8/1 Ø. for Dybå (AKV), 25 11/1 Bunkers Ø. for Gjellerodde (AKV), 40 15/1 V. for Nees (AKV), 250 11/2 Plet Enge (MJH), 58 6/3 Vesterhede, Vonå (ET), 45 12/3 S. for Ferring Sø (AKV), 40 11/4 Vesterhede, Vonå (ET), 100 12/4 Vesterhede, Vonå (ET), 42 29/5 Vognekær (ET).

APPENDIX I.

Herunder nævnes iagttagelser af sjældne fugle, for hvilke der er indsendt beskrivelse til SU (Sjældenhedsudvalget), men hvor der endnu ikke er modtaget nogen bedømmelse fra SU.

Islom (*Gavia immer*).

1n 15/10 Lyngvig - i sommerdragt (EE, JHK).

Citronvipstjert (*Motacilla citreola*).

1 1K 18/8 Harboøre tange (AKV).

*Vandsanger ved Husby sø 13/8 1990.
Fanget i net og ringmærket. (NUP)*

*Vandsanger til højre sammen
med Sivsanger til venstre.
Bemærk hvor kontrastrig
Vandsangeren er med stribet
ryg og hoved (NUP).*

Vandsanger (*Acrocephalus paludicola*).

1 13/8 Husby sø - ringmærket og fotograferet (NUP).

Hvidbrynet Løvsanger (*Phylloscopus inornatus*).

1 25/9 Søndervig (EE).

APPENDIX II.

Herunder nævnes iagttagelser af arter, som helt sikkert eller formentlig er undslupne fangenskabsfugle.

Flamingo/Chileflamingo

(*Phoenicopterus ruber/chilensis*).

4 iagttagelser - sandsynligvis kun en og samme fugl.

1 28/3 Fjandø (JC) og 1 6/5 samme sted (LH), 1 17/5 Kollingø, Nissum fjord og samme sted d. 26/5 (PC).

Sort Svane (*Cygnus atratus*).

1 13/8 Søby sø (CL, HLJ), 2 29/8-16/9 Harboøre tange (MJH, AKV).

Rustand (*Tadorna ferruginea*).

5 juv 14/8 Bork havn (TM). Godt nok flyvedygtige, men meget tamme.

Moskusand (tamformen).

1 han 14/1-15/4 Vest Stadil fjord (EE, PD, PP m.fl.).

Hører i grunden ikke hjemme i denne rapport, men da den holdt til sammen med de Kortnæbbede Gæs og vakte en del opsigt p.g.a. sin klodsede flugt - den fik aldrig drejet når gæssene drejede - kommer den med alligevel.

Kanariefugl (*Serinus canaria*).

1r 15/8 Søndervig (EE). Se evt. Sandeviften 4/89 side 36.

Siden Sidst.

Traditioner er til for at brydes - så det gør vi hermed. Vi plejer nemlig ikke at have en "Siden Sidst" med i Årsrapporten, men det kommer der altså denne gang. Grunden hertil er, at vi er bekendt med, at "Siden Sidst" i FUGLE droppes indtil videre. Derfor opprioriterer vi den lokale "Siden Sidst".

Artiklen dækker som sædvanlig nogle af de mest spændende ting, der er sket inden for fugle-verdenen i Ringkøbing Amt de sidste 2-3 måneder. Hvad der er spændende kan jo altid diskuteres, så nedenstående står alene for undertegnede regning.

Og vi kan lige så godt slå fast med det samme, at det mest usædvanlige i denne periode har været: VEJRET! At vinteren aldrig kom er en